НАЦИОНАЛНА ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ПОЛИГРАФИЯ И ФОТОГРАФИЯ

П Р А В И Л Н И К ЗА ДЕЙНОСТТА НА УЧИЛИЩЕТО

(Правилникът е приет с решение на Педагогическия съвет – Протокол № 10 от 14.09.2026 г., утвърден е със Заповед № УД 2866-164 от 14.09.2026 г. на Директора на НПГПФ и влиза в сила от 15.09.2026 г.)

Глава първа
ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Раздел I
Предмет на Правилника

Чл. 1. Настоящият Правилник урежда дейността на Националната професионална гимназия по полиграфия и фотография, наричана нататък в текста за краткост *училището* или *НПГПФ*.

Чл. 2. (1) Правилникът е задължителен за всички участници в образователния процес, както и за лицата, намиращи се на територията на училището.

(2) Участници в образователния процес в училището са учениците, учителите, директорът, другите педагогически специалисти и родителите.

Раздел II
Принципи на образователния процес

Чл. 3. Образователният процес в училището се реализира в съответствие със следните принципи:

1. ориентираност към интереса и към мотивацията на ученика, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;
2. равен достъп до качествено образование и приобщаване на всеки ученик;
3. равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на образователния процес;
4. запазване и развитие на училищните традиции;
5. хуманизъм и толерантност;
6. съхраняване на културното многообразие и приобщаване чрез българския език;
7. иновативност и ефективност в педагогическите практики и в организацията на образователния процес въз основа на научна обоснованост и прогнозиране на резултатите от иновациите;
8. прозрачност на управлението и предвидимост на развитието на образователния процес;
9. автономия за провеждане на образователни политики, самоуправление и децентрализация.

Раздел III
Цели на образователния процес

Чл. 4. (1) Основните цели на образователния процес в училището са:

1. интелектуално, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепа на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му;
2. съхраняване и утвърждаване на българската национална идентичност и българското национално самосъзнание;

3. придобиване на компетентности, необходими за успешна личностна и професионална реализация и активен граждански живот в съвременните общности;

4. придобиване на компетентности за прилагане на принципите за устойчиво развитие;

5. откриване на заложбите и способностите на всеки ученик и насърчаване на развитието и реализацията им;

6. формиране на устойчиви нагласи и мотивация за учене през целия живот;

7. придобиване на компетентности за разбиране и прилагане на принципите на демокрацията и правовата държава, на човешките права и свободи, на активното и отговорното гражданско участие;

8. формиране на толерантност и уважение към етническата, националната, културната, езиковата и религиозната идентичност на всеки гражданин;

9. формиране на толерантност и уважение към правата на децата, учениците и хората с увреждания;

10. познаване на националните, европейските и световните културни ценности и традиции;

11. придобиване на компетентности за разбиране на глобални процеси, тенденции и техните взаимовръзки;

12. придобиване на компетентности за разбиране и прилагане на принципите, правилата, отговорностите и правата, които произтичат от членството в Европейския съюз.

(2) Училището провежда политика за повишаване на качеството на образователния процес и предотвратяване на отпадането на учениците.

Чл. 5. Образователният процес в училището осигурява условия за придобиване на средно образование и на професионална квалификация.

Раздел IV
Право на образование. Задължително училищно образование

Чл. 6. (1) Задължителното образование в училището е безплатно за учениците.

(2) Учениците упражняват правото си на безплатно образование, като:

1. не заплащат такси за обучението, осигурявано със средствата от държавния бюджет;

2. ползват безплатно материалната база за обучение и за развитие на интересите и способностите си;

3. не заплащат такси за явяване на държавни зрелостни изпити и на държавни изпити за придобиване на професионална квалификация – по теория и практика на професията и специалността с цел придобиване на средно образование.

(3) Образованието в училището е безплатно и след задължителната училищна възраст за всички лица по чл. 9, ал. 2 и 3 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО).

Чл. 7. Образованието в училището е светско и не се допуска налагането на идеологически и религиозни доктрини.

Чл. 8. (1) Правото си на образование в училището може да упражни всеки гражданин, съобразно своите предпочитания, възможности и избор.

(2) Изборът по ал. 1 за малолетните се извършва вместо тях и от тяхно име от техните родители, а за непълнолетните – от учениците със съгласието на техните родители.

Раздел V
Език, на който се провежда образованието в училището

Чл. 9. (1) Официалният език в училището е българският.

(2) Образователният процес в училището се осъществява на български език с изключение на случаите, предвидени в ЗПУО и този Правилник.

(3) Изучаването и използването на българския език в училището е право и задължение на всеки ученик.

(4) Учителите са длъжни да преподават на български език и да подпомагат учениците при овладяването и прилагането на книжовноезиковите му норми при обучението по всички учебни предмети, с изключение на учебния предмет „Чужд език“.

(5) За всички въпроси, неуредени в този Правилник, свързани с изучаването и усвояването на българския език, се прилагат разпоредбите на ЗПУО и Наредба № 6 от 11 август 2016 г. за усвояването на българския книжовен език.

Глава втора
ДЪРЖАВНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ СТАНДАРТИ В УЧИЛИЩЕТО. УЧИЛИЩЕТО КАТО ИНСТИТУЦИЯ ОТ СИСТЕМАТА НА УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Раздел I
Определения и статут

Чл. 10. (1) Държавните образователни стандарти (ДОС) са съвкупност от задължителни изисквания за резултатите в системата на училищното образование, както и за условията и процесите за тяхното постигане.

(2) В училището се прилагат следните ДОС:

1. Наредба № 6 от 11.08.2016 г. за усвояването на българския книжовен език;
2. Наредба № 4 от 30.11.2015 г. за учебния план;
3. Наредба № 5 от 30.11.2015 г. за общообразователната подготовка;
4. Наредба за придобиването на квалификация по професия – за професиите „Полиграфист“, „Компютърен график“, „Компютърен аниматор“, „Библиотекар“, „Графичен дизайнер“ и „Фотограф“;
5. Наредба за приобщаващото образование;
6. Наредба № 13 от 21.09.2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование;
7. Наредба № 11 от 01.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците;
8. Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование;
9. Наредба № 9 от 19.08.2016 г. за институциите в системата на предучилищното и училищното образование;
10. Наредба № 24 от 10.09.2020 г. за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие;
11. Наредба № 10 от 19.12.2017 г. за познавателните книжки, учебниците и учебните помагала;
12. Наредба № 15 от 22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти;
13. Наредба № 18 от 09.09.2021 г. за инспектирането на детските градини и училищата;
14. Наредба за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование;
15. Наредба № 4 от 20.04.2017 г. за нормиране и заплащане на труда;

16. Наредба № 10 от 01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование.

(3) В училището се прилагат и всички законови и подзаконови нормативни актове, отнасящи се до системата на училищното образование.

Чл. 11. Училището осигурява условия за:

1. завършване на клас;
2. завършване на етап и за придобиване на степен на образование;
3. придобиване на професионална квалификация.

Чл. 12. Училището осъществява своята дейност въз основа на принципа на автономията и в съответствие с нормативните актове, като:

1. определя своя политика за развитието си в съответствие със законите на страната;
2. урежда устройството и дейността си в правилник в съответствие със ЗПУО и подзаконовите актове по неговото прилагане;
3. избира организацията, методите и средствата на обучение за осигуряване на качествено образование;
4. определя свои символи и ритуали в съответствие с принципите на националната идентичност и култура, както и свое униформено облекло и други отличителни знаци;
5. участва в национални и международни програми и проекти, подпомагащи дейности в областта на образованието;
6. определя професиите и самостоятелно избира и съставя свои учебни планове;
7. разпределя учебната програма в зависимост от потребностите на учениците;
8. определя учебните предмети и разработва учебните програми в случаите, предвидени в ЗПУО.

Наименование и адрес на управление на училището

Чл. 13. (1) Училището е юридическо лице.

(2) Наименованието на училището е „Национална професионална гимназия по полиграфия и фотография“ и се изписва на български книжовен език.

(3) Официалният адрес на училището е: гр. София, п. к. 1408, община „Столична“, район „Триадица“, ж. к. „Стрелбище“, ул. „Златишки проход“ № 5.

Печат на училището и печат с изображение на държавния герб

Чл. 14. (1) Училището притежава обикновен собствен печат и печат с изображение на държавния герб.

(2) Печатът с изображение на държавния герб се полага върху следните документи:

1. диплома за средно образование;
2. свидетелство за професионална квалификация;
3. удостоверение за завършен втори гимназиален етап на средно образование.

(3) Печатът с изображение на държавния герб се полага и върху приложенията и дубликатите на документите по ал. 2.

Раздел II
Вид на училището

Чл. 15. (1) НПГПФ е държавно, специализирано училище и подготвя кадри в областта на изкуствата.

(2) В НПГПФ се обучават и възпитават ученици от VIII до XII клас вкл.

Чл. 16. (1) Училището е дневно.

(2) При условията и по реда на ЗПУО и този Правилник в училището може да се организират всички форми на обучение.

Чл. 17. Училището осигурява общообразователна подготовка и професионална подготовка в следните професионални направления:

1. специалност „Полиграфия“, професия „Полиграфист“;
2. специалност „Фотография“, професия „Фотограф“;
3. специалност „Графичен дизайн“, професия „Графичен дизайнер“;
4. специалност „Компютърна графика“, професия „Компютърен график“;
5. специалност „Компютърна анимация“, професия „Компютърен аниматор“;
6. специалност „Библиотекознание“, професия „Библиотекар“.

Чл. 18. Училището се финансира от държавния бюджет чрез бюджета на Министерството на културата.

Глава шеста
ОБРАЗОВАТЕЛЕН ПРОЦЕС В УЧИЛИЩЕТО

Раздел I
Степени, етапи и видове образование в училището

Чл. 19. В НПГПФ обучението за придобиване на средно образование се осъществява от VIII до XII клас вкл., в два етапа, както следва:

1. първи гимназиален: от VIII до X клас включително, и
2. втори гимназиален: от XI до XII клас включително.

Чл. 20. Професионалното образование в НПГПФ се осъществява в двата гимназиални етапа чрез общообразователната и професионалната подготовка. То може да се допълва и чрез разширената подготовка.

Раздел II
Училищна подготовка – същност и съдържание

Чл. 21. (1) Училищната подготовка е съвкупност от компетентности – знания, умения и отношения, необходими за успешното преминаване на ученика в следващ клас, етап и степен на образование и свързани с постигане целите на образователния процес.

(2) Подготовката в училището е общообразователна, професионална (обща, отраслова и специфична), разширена, допълнителна, специализирана.

(3) Подготовката в училището се придобива чрез обучение по учебни предмети, а допълнителната подготовка – и чрез обучение или дейности в други форми.

(4) В училището религиите се изучават в исторически, философски и културен план чрез учебното съдържание на различни учебни предмети. При условията и по реда на ЗПУО, в НПГПФ се изучава и учебният предмет „Религия“.

(5) В училището може да се изучават и учебни предмети от областта на глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование, предприемачеството, управлението на личните финанси и програмирането, защитата на родината, населението и околната среда, учебни предмети, които формират национално самочувствие, патриотичен дух и родолюбие у учениците, като разширяват и допълват съдържание, което присъства интегрирано в други учебни предмети.

Общообразователна подготовка

Чл. 22. (1) Общообразователната подготовка обхваща следните групи ключови компетентности:

1. компетентности в областта на българския език;
2. умения за общуване на чужди езици;
3. математическа компетентност и основни компетентности в областта на природните науки и на технологиите;
4. дигитална компетентност;

5. умения за учене;

6. социални и граждански компетентности;

7. инициативност и предприемчивост;

8. културна компетентност и умения за изразяване чрез творчество;

9. умения за подкрепа на устойчивото развитие и за здравословен начин на живот и спорт.

(2) Общообразователната подготовка се придобива чрез изучаването на общообразователни учебни предмети.

(3) Целите, съдържанието и характеристиките на общообразователната подготовка, както и общообразователните учебни предмети по ал. 2 са определени в Наредба № 5 от 30.11.2015 г. за общообразователната подготовка.

Чл. 23. Учебните програми по всеки общообразователен учебен предмет за всеки клас са утвърдени от министъра на образованието и науката.

Чл. 24. (1) За учениците, които се обучават по индивидуални учебни планове, директорът утвърждава индивидуални учебни програми по предложение на Екипа за подкрепа за личностно развитие (ЕПЛР) и въз основа на учебните програми по чл. 78 на ЗПУО.

(2) Структурата, условията и редът за утвърждаване на индивидуалните учебни програми са определени в Наредбата за приобщаващото образование.

Чл. 25. Разпределението на общообразователните предмети за придобиване на общообразователна подготовка по класове, както и броят на учебните часове за изучаването на всеки от тях за всеки клас и етап от средната степен са определени в рамковия учебен план (Наредба № 4 от 30 ноември 2015 г. за учебния план, Приложение № 9).

Разширена подготовка

Чл. 26. (1) Разширената подготовка развива и усъвършенства отделни компетентности от общообразователната и от професионалната подготовка.

(2) Учебните предмети, чрез които се придобива разширената подготовка, са определени в училищния учебен план в зависимост от интересите на учениците и възможностите на училището.

(3) Съдържанието на разширената подготовка по съответния учебен предмет за съответния клас, с изключение на учебните предмети по чл. 76, ал. 4 на ЗПУО, се определя с учебни програми, утвърдени от директора.

Професионална подготовка

Чл. 27. (1) Професионалната подготовка обхваща компетентности, необходими за придобиване на професионална квалификация.

(2) Професионалната подготовка осигурява постигането на ДОС за придобиването на квалификация по професия в двата гимназиални етапа съгласно наредбите за придобиването на квалификация по професия.

(3) Професионалната подготовка за всяка професия е обща, отраслова, специфична и разширена и включва обучение по теория и по практика на професията и специалността.

(4) Целите, съдържанието и характеристиките на видовете професионална подготовка са определени в Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО).

Допълнителна подготовка

Чл. 28. (1) Допълнителната подготовка обхваща компетентности, отговарящи на интересите на учениците и подкрепящи развитието на заложбите им.

(2) Учебните предмети и дейностите, чрез които се придобива допълнителната подготовка, се предлагат от училището в зависимост от възможностите му, избират се от учениците според интересите им и се определят с училищните учебни планове.

(3) Съдържанието на допълнителната подготовка, с изключение на учебните предмети по чл. 76, ал. 4 на ЗПУО, се определя в учебните програми, утвърдени от директора.

Специализирана подготовка

Чл. 29. (1) Специализираната подготовка се придобива чрез изучаването на специализирани учебни предмети, определени в типовия учебен план.

(2) Съдържанието на специализираната подготовка по съответния специализиран учебен предмет за всеки клас е определено в учебните програми, утвърдени от министъра на културата.

Раздел III
Учебен план

Чл. 30. (1) Учебният план разпределя учебното време между учебните предмети за придобиване на училищната подготовка.

(2) Структурата на учебния план обхваща три групи учебни часове, разпределени в раздели, както следва:

1. раздел А – задължителни учебни часове;
2. раздел Б – избираеми учебни часове;
3. раздел В – факултативни учебни часове.

(4) Особеностите по прилагането на учебния план се отбелязват в пояснителните бележки към него, ако има такива.

Чл. 31. Общият брой учебни часове от раздел А и раздел Б за една учебна седмица е определен в училищния учебен план за съответната учебна година.

Чл. 32. Общият брой учебни седмици за една учебна година е, както следва:

1. за VIII и IX, X и XI клас – тридесет и шест учебни седмици и две учебни седмици допълнително за производствена практика в X и XI клас;
2. за XII клас – тридесет и една учебни седмици, от които две седмици са за производствена практика.

Чл. 33. В задължителните учебни часове се осъществява обучение за придобиване на общообразователна подготовка в съответствие с Наредба № 5 от 30.11.2015 г. за общообразователната подготовка чрез учебните предмети, предвидени за изучаване в съответния клас, и обща професионална подготовка в съответствие с наредбите за придобиването на квалификация по съответните професии.

Чл. 34. (1) В избираемите учебни часове на учебния план може да се осъществява обучение за придобиване на:

1. отраслова и специфична професионална подготовка;
2. разширена подготовка по общообразователни учебни предмети, включени в раздел А;
3. разширена подготовка по общообразователни учебни предмети, които не се изучават в раздел А в съответния клас, но се изучават в процеса на училищно обучение;
4. разширена професионална подготовка по учебни предмети;
5. специализирана подготовка;
6. подготовка по учебния предмет религия;
7. подготовка по учебни предмети от областта на глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование, предприемачеството, управлението на личните финанси и програмирането, защитата на родината, населението и околната среда, учебни предмети, които формират национално самочувствие, патриотичен дух и родолюбие в децата и учениците, като разширяват и допълват съдържание, което присъства интегрирано в други учебни предмети.

(2) Учебното време, определено за избираемите учебни часове, може да се използва и за специализирана подготовка.

Чл. 35. (1) Във факултативните учебни часове се придобива допълнителна подготовка чрез обучение по предмети и/или дейности, които училището може да предложи и отговарящи на интересите на учениците и подкрепящи развитието на заложбите им, и може да се извършва обучение по религия.

(2) Броят на факултативните учебни часове във всеки от класовете е до 4 учебни часа седмично, а разпределението им между отделните предмети и/или дейности се осъществява в училищния учебен план.

Рамков и типов учебен план

Чл. 36. Рамковият учебен план на училището е определен в Наредба № 4 от 30 ноември 2015 г. за учебния план, Приложение № 9.

Чл. 37. Типовите учебни планове по специалности от професиите за професионална подготовка са утвърдени въз основа на рамковия учебен план от министъра на образованието и науката след съгласуване с министъра на културата.

Училищен учебен план

Чл. 38. (1) Училището разработва училищния учебен план при спазване на разпоредбите на Наредба № 4 от 30 ноември 2015 г. за учебния план.

(2) Училищният учебен план се утвърждава за всяка учебна година за всяка паралелка.

(3) В училищния учебен план се:

1. посочва учебната година, за която се прилага;

2. посочват формата на обучението и организацията на учебния ден;

3. посочват учебните предмети от раздел А и седмичния и годишния брой на учебните часове по всеки от тях в съответствие с рамковия или типовия учебен план;

4. определят учебните предмети от раздел Б и седмичния и годишния брой на учебните часове по всеки от тях, като седмичният брой часове не може да бъде по-малък от 0,5 часа;

5. определят учебните предмети от раздел В и седмичния и годишния брой на учебните часове по всеки от тях, като седмичният брой часове не може да бъде по-малък от 0,5 часа;

6. определят изучаваните чужди езици;

7. конкретизират модулите за осъществяване на спортни дейности;

8. посочват особеностите по прилагането му под формата на пояснителни бележки, ако има такива.

(4) Чуждият език, определен за изучаване по общообразователния учебния предмет чужд език в училищния учебен план в първия от класовете от степента, от който започва изучаването му, не може да се променя в училищните учебни планове за същата паралелка в следващите класове от степента.

(5) За организиране и провеждане на спортни дейности за всяка учебна седмица за всеки клас в училищния учебен план се предвижда по един учебен час, който е извън часовете, определени в рамковия учебен план.

(6) Всяка учебна седмица извън часовете се включва и по един учебен час на класа, който се използва за последователно развитие на класа, за патриотично възпитание и за изграждане на граждански компетентности, включително чрез ученическото самоуправление.

(7) Обучението по ал. 5 и 6 може да се осъществява в блок от часове в зависимост от спецификата на проблематиката и от потребностите на учениците от паралелката.

Чл. 39. (1) Училищният учебен план се разработва в съответствие с интересите на учениците и с възможностите на училището, като за тази цел всяка учебна година училището предлага списък с учебни предмети за всеки един от класовете, от които учениците

и техните родители посочват избраните от тях учебни предмети чрез попълване на заявления в края на предходната учебна година или преди постъпването на ученика в училището.

(2) Училищният учебен план не може да се променя през учебната година.

Чл. 40. Училищният учебен план се приема с решение на Педагогическия съвет и след съгласуване с Обществения съвет се утвърждава от директора, съгласувано с министъра на културата.

Чл. 41. (1) Учебното време, предвидено в училищния учебен план в раздел А и в раздел Б за изучаване на съответните учебни предмети за придобиване на училищна подготовка, е задължително за всеки ученик в училището.

(2) Изучаването на учебните предмети, предложени в раздел В на училищния учебен план, не е задължително за учениците, освен ако не са заявили желанието си при условията и по реда на чл. 16, ал. 1 от Наредба № 4 от 30 ноември 2015 г. за учебния план.

Индивидуален учебен план

Чл. 42. (1) Индивидуален учебен план се разработва за обучение на отделен ученик в определен клас, въз основа на съответния училищен учебен план по реда и при спазване разпоредбите на Наредба № 4 от 30 ноември 2015 г. за учебния план, Наредба № 10 от 01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование и по Наредбата за приобщаващото образование.

(2) Индивидуалният учебен план се обсъжда и приема от Педагогическия съвет и се утвърждава от директора на училището.

Раздел IV
Учебна година

Чл. 43. (1) Образователният процес в училището се организира в учебни години, които включват учебно и неучебно време.

(2) Учебната година е с продължителност 12 месеца и започва на 15 септември. В случай че 15 септември е почивен ден, тя започва на първия следващ работен ден.

Учебно и неучебно време

Чл. 44. (1) Учебното време за всички форми на обучение, с изключение на самостоятелната, се организира в учебни срокове, учебни седмици, учебни дни и учебни часове.

(2) Учебното време за самостоятелната форма се организира от училището чрез изпити и от ученика, който се подготвя самостоятелно за тях.

(3) Учебното време в дистанционните учебни часове включва времето за провеждане на урок в електронна среда и за взаимодействие между учителя и ученика по време или извън урока.

Учебна година

Чл. 45. (1) Учебната година включва два учебни срока.

(2) Продължителността на първия учебен срок е между 17 и 18 учебни седмици.

(3) За всяка учебна година краят на първия учебен срок е последният работен ден на седмицата в рамките на периодите по ал. 2.

(4) Продължителността на втория срок се определя със заповед на министъра на образованието и науката.

Учебна седмица

Чл. 46. (1) Учебната седмица е с продължителност 5 учебни дни и съвпада с работната седмица.

(2) В случай на разместване на почивните дни през годината на основание чл. 154, ал. 2 от Кодекса на труда обявените почивни дни са неучебни за учениците, съответно обявените работни дни са учебни, освен когато учениците са във ваканция.

Учебен ден

Чл. 47. (1) Учебният ден включва учебните часове и почивките между тях.

(2) Учебният ден започва не по-рано от 7.30 ч.

(3) Началото и краят на учебния ден се определят със заповед на директора преди началото на учебната година.

(4) Организацията на учебния ден е полудневна на две смени, включва от 4 до 7 учебни часа, провеждани по седмичното разписание, и почивките между тях. Организацията на учебния ден се осъществява при условията и по реда на Наредба № 10 от 01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование.

Учебен час

Чл. 48. (1) Продължителността на учебния час за всички видове подготовка, за часа на класа и за часа за организиране и провеждане на спортни дейности е четиридесет минути.

(2) Продължителността на учебния час по учебна практика е четиридесет минути.

(3) Продължителността на учебния час по производствена практика е шестдесет минути.

(4) Продължителността на дистанционния учебен час за всички видове подготовка при синхронно обучение от разстояние в електронна среда (ОРЕС) е четиридесет минути.

(5) При несинхронно ОРЕС времето за дистанционните учебни часове е четиридесет минути.

Чл. 50. (1) При непредвидени и извънредни обстоятелства продължителността на всеки учебен час може да бъде намалена до 20 минути от директора на училището със заповед.

(2) В случаите по ал. 1 директорът на училището уведомява началника на Регионалното управление на образованието (РУО) – София-град до края на учебния ден, за който се отнася намалението, и създава организация за уведомяване на родителите на учениците.

Чл. 51. (1) След всеки учебен час се осигурява почивка на учениците.

(2) Почивките между учебните часове се определят от директора и са с продължителност не по-малко от 10 и не повече от 30 минути.

(3) Директорът осигурява за учениците поне една почивка не по-малка от 20 минути.

(4) По изключение на ал. 2 две от почивките може да са с продължителност не по-малка от 5 минути по решение на Педагогическия съвет и със съгласието на Обществения съвет.

(5) Последователни учебни часове може да се организират без почивка между тях по решение на Педагогическия съвет по:

1. учебна и производствена практика, но не повече от три последователни учебни часа;

2. разширена и допълнителна подготовка, но не повече от два последователни учебни часа;

3. часа на класа и часа за организиране и провеждане на спортни дейности.

(6) В случаите по чл. 50, ал. 1 продължителността на почивките между учебните часове е 5 минути.

(7) Последователни учебни часове с почивка между тях може да се организират по решение на Педагогическия съвет и като временна мярка, но за не повече от два учебни часа, с цел осигуряване на почивка по различно време на учениците от различните паралелки и за ограничаване на контактите и струпването между тях.

Дневно разписание

Чл. 52. (1) Началото на учебния ден, продължителността на часовете и на почивките между тях определят дневното разписание и се оповестяват на електронната страница на училището.

(2) За учебните занятия в първа смяна:

1. първи учебен час – от 7.45 ч. до 8.25 ч. и 10 мин. почивка;
2. втори учебен час – от 8.35 ч. до 9.15 ч. и 10 мин. почивка;
3. трети учебен час – от 9.25 ч. до 10.05 ч. и 20 мин. почивка;
4. четвърти учебен час – от 10.25 ч. до 11.05 ч. и 10 мин. почивка;
5. пети учебен час – от 11.15 ч. до 11.55 ч. и 10 мин. почивка;
6. шести учебен час – от 12.05 ч. до 12.45 ч. и 10 мин. почивка;
7. седми учебен час – от 12.55 ч. до 13.35 ч. и 10 мин. почивка;
8. осми учебен час – от 13.45 ч. до 14.25 ч.

(3) За учебните занятия във втора смяна:

1. нулев учебен час – от 12.05 ч. до 12.45 ч. и 10 мин. почивка;
2. първи учебен час – от 12.55 ч. до 13.35 ч. и 10 мин. почивка;
3. втори учебен час – от 13.45 ч. до 14.25 ч. и 10 мин. почивка;
4. трети учебен час – от 14.35 ч. до 15.15 ч. и 20 мин. почивка;
5. четвърти учебен час – от 15.35 ч. до 16.15 ч. и 10 мин. почивка;
6. пети учебен час – от 16.25 ч. до 17.05 ч. и 10 мин. почивка;
7. шести учебен час – от 17.15 ч. до 17.55 ч. и 10 мин. почивка;
8. седми учебен час – от 18.05 ч. до 18.45 ч.

(4) Дневното разписание на училището може да се променя само при необходимост при синхронно ОРЕС със заповед на Директора на училището.

Седмично разписание

Чл. 53. (1) Седмичното разписание на училището се разработва в съответствие с Наредба № 10 от 19.06.2014 г. за здравните изисквания при изготвяне и спазване на седмичните учебни разписания и се утвърждава със заповед от директора не по-късно от 3 дни преди началото на всеки учебен срок.

(2) В седмичното разписание извън броя на учебните часове се включва и часът на класа.

(3) Учебният час за спортни дейности се включва в седмичното разписание извън броя на учебните часове, съобразно организацията на учебния ден и спортната база на училището.

(4) При синхронно ОРЕС дистанционните учебни часове следват утвърденото седмично разписание.

(5) При несинхронно ОРЕС директорът оповестява на електронната страница на училището график за дистанционните учебни часове и за текущата обратна връзка и оценяването.

Чл. 54. (1) За определен учебен ден директорът може със заповед да определи различно от утвърденото седмично разписание разпределение на учебните часове при:

1. разместване на часове за определени дни по указания на министъра на образованието и науката и/или началника на РУО – София-град във връзка с провеждане на национални и регионални външни оценявания;
2. разместване на часове във връзка с осигуряване на заместване на отсъстващи учители;

3. необходимост от провеждане на два последователни учебни часа по един и същ учебен предмет в рамките на учебния ден, които не са предвидени в седмичното разписание за провеждане на класни работи, както и за реализиране на дейностите по чл. 15 от Наредба № 10 от 01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование.

4. ОРЕС.

(2) В заповедта по ал. 1 задължително се описват обстоятелствата, наложили определянето на различно от седмичното разписание разпределение на учебните часове в учебния ден.

Чл. 55. Неучебното време включва:

1. официалните празници по чл. 154, ал. 1 от Кодекса на труда;

2. ваканциите;

3. неучебни дни при условията и по реда на чл. 105, ал. 1, 3, 4 и 5 от ЗПУО.

Чл. 56. (1) През учебната година учениците ползват коледна, пролетна и лятна ваканция.

(2) За определена учебна година министърът на образованието и науката със заповед може да определи ползването и на есенна и/или междусрочна ваканция.

Чл. 57. (1) Съобразно очакваните резултати от обучението по отделните учебни предмети по време на учебната година учениците може да участват в организирани прояви, изяви и мероприятия и организирано да посещават природни обекти, обществени, културни и научни институции, които посещения не са предмет на уреждане от наредбата по чл. 79, ал. 5 от Закона за туризма.

(2) Редът и начинът на организиране на посещенията на природни обекти, прояви, изяви и мероприятия в обществени, културни и научни институции са определени в Приложение към този Правилник, а провеждането им се контролира от директора.

(3) Посещението и/или участието в прояви, изяви и мероприятия, организирани от други институции и провеждани в гр. София, се разрешават от директора на училището по реда и начина, определени в ал. 2.

(4) За всички дейности по организирано извеждане на ученици се изисква информирано писмено съгласие на родител. Редът, начинът и сроковете за уведомяване на родителите, получаването и съхранението на информираното писмено съгласие са определени в приложение към този Правилник.

Чл. 57а. (1) Ученически туристически пакети и свързани туристически услуги, които се провеждат въз основа на сключен договор между туроператор и директора на НПГПФ под формата на лагер, екскурзионно летуване, поход, училище сред природата, ски ваканция, обучение по зимни спортове и други пътувания, може да се организират от училището по време на ваканциите и почивните дни, а през учебно време – за не повече от 5 учебни дни за паралелка.

(2) Допустимият брой на учебните дни по ал. 1 за организиране на ученически туристически пакети и свързани туристически услуги през учебно време се изчислява въз основа на предоставена и реализирана възможност за пътуване на учениците от една паралелка, дори когато не всички ученици от паралелката са се включили в туристическото пътуване.

(3) Във всяко ученическо туристическо пътуване по ал. 1 се планира и осъществява образователен маршрут, който включва посещения на не по-малко от 3 туристически обекта от едно или няколко тематични направления: История, историческо наследство и археология; География и икономика; Природни науки, биоразнообразие и екология; Изкуства, архитектура и литература; Етнография, фолклор и занаяти.

(4) Може да не се планира образователен маршрут в ученическите туристически пътувания по ал. 1, които се извършват с цел прояви в областта на науките и технологиите, изкуствата и спорта на общинско, областно, национално и международно ниво.

Чл. 57б. (1) В случаите, когато училището организира пътувания на ученици, които не са предмет на наредбата по чл. 79, ал. 5 от Закона за туризма, но тези пътувания се реализират чрез случайни превози или превози за собствена сметка, не по-късно от 24

часа преди началото на пътуването, директорът уведомява ръководителите на:

1. началника на Регионалното управление на образованието – София-град;

2. Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация“ – София;

3. Сектор „Пътна полиция“ – София.

(2) Уведомлението по ал. 1 може да бъде подадено писмено или по електронен път и задължително съдържа следната информация:

1. маршрут на пътуването, начален пункт, дата и час на тръгване, очаквано време на пристигане в крайния пункт, час и сборно място за тръгване от крайния пункт, очакваното време на пристигане, продължителност на престоя;

2. за сключения договор, наименование, седалище, адрес на управление и ЕИК на фирмата превозвач, когато пътуването се извършва чрез случайни автобусни превози;

3. за издадената заповед на директора на училището за организиране и провеждане на пътуването, когато то се извършва чрез превоз за собствена сметка.

(3) Директорът на училището носи отговорност за предоставяне на пълна и точна информация съгласно ал. 2.

Час за организиране и провеждане на спортни дейности

Чл. 58. (1) Педагогическият съвет съобразно възможностите на училището избира за учебната година спортните дейности от определените по чл. 92, ал. 1 ЗПУО и в Заповед № РД 09-1111 от 15.08.2016 г. на министъра на образованието и науката за организиране и провеждане на обучението по учебния час за спортни дейности.

(2) До 30 юни учениците подават писмено заявление до директора за избор на спортните дейности, в които ще участват през следващата учебна година, от определените от педагогическия съвет по ал. 1.

(3) Учениците, които постъпват в училище след 30 юни, подават писмено заявление до директора за избор на спортните дейности, в които ще участват през учебната година, при записването им в училището.

(4) Въз основа на избраните спортни дейности учениците могат да се разпределят и в групи.

(5) Броят на групите по спортни дейности не може да бъде по-голям от броя на паралелките за съответния клас.

(6) Не се допуска промяна на броя на групите и на вида спортни дейности по време на учебната година.

(7) Организирането и провеждането на спортните дейности по ал. 1 се осъществяват от учителите по физическо възпитание и спорт.

(8) При разпределението на учебните часове по спортни дейности за съответната учебна година директорът определя със заповед в срок до 15 септември учителя, времето и мястото за провеждането им по паралелки или групи.

Чл. 59. Учебният час за организиране и провеждане на спортни дейности не може да се провежда в събота или неделя освен в случаите, в които тези дни са обявени за учебни дни.

Час на класа

Чл. 60. (1) Извън часовете по чл. 87, ал. 2 на ЗПУО в учебния план се включва за всеки клас, за всяка учебна седмица един учебен час на класа за последователно развитие на класа, за патриотично възпитание и за изграждане на граждански компетентности, включително чрез ученическия съвет.

(2) Обучението и дейностите по ал. 1 може да се осъществяват в блок от часове в зависимост от проблематиката и от потребностите на учениците от паралелката и при спазване разпоредбите на Наредба № 13 от 21.09.2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование.

График на учебното време

Чл. 61. Графикът на учебното време за учебната 2026/2027 година е определен със заповед на министъра на образованието и науката и с училищния учебен план, както следва:

1. Начало на учебната година: 15.09.2026 г.

2. Първи учебен срок: 15.09.2026 г. – 29.01.2027 г.

3. Начало и край на ваканциите с изключение на лятната ваканция:

а) 31.10.2026 г. – 02.11.2026 г. вкл. – есенна;

б) 24.12.2026 г. – 03.01.2027 г. вкл. – коледна;

в) 30.01.2027 г. – 02.02.2027 г. вкл. – междусрочна;

г) 03.04.2027 г. – 11.04.2027 г. вкл. – пролетна за VIII – XI клас;

д) 08.04.2027 г. – 11.04.2027 г. вкл. – пролетна за XII клас.

4. Неучебни дни:

а) 05.05.2027 г. и 07.05.2027 г. – за VIII – XI клас във връзка с Великден и с Деня на храбростта и Българската армия;

б) 19.05.2027 г. – задължителен държавен зрелостен изпит по български език и литература;

в) 21.05.2027 г. – задължителен държавен изпит за придобиване на професионална квалификация – част по теория на професията;

г) 25.05.2027 г. – във връзка с Деня на светите братя Кирил и Методий, на българската азбука, просвета и култура и на славянската книжовност;

д) 18.06.2027 г. – изпит по български език и литература с интегриране на други учебни предмети от националното външно оценяване в края на X клас;

е) 21.06.2027 г. – изпит по математика с интегриране на други учебни предмети от националното външно оценяване в края на X клас.

5. Дни за провеждане на задължителен държавен изпит за придобиване на професионална квалификация – част по практика на професията: 26.05.2026 г. и 27.05.2026 г. – задължителен държавен изпит за придобиване на професионална квалификация – част по практика на професията.

6. Начало на втория учебен срок: 03.02.2027 г.

7. Край на втория учебен срок:

а) 13.05.2027 г. – XII клас;

б) 02.07.2027 г. – VIII – XI клас.

8. Задължително текущо изпитване (по график, утвърден със заповед на директора на училището):

а) 22.06.2026 г. – за VIII и IX клас;

б) 23.06.2027 г. – за X и XI клас.

9. Производствена практика:

а) X и XI клас: 05.07.2027 г. – 16.07.2027 г. вкл., 64 часа;

б) XII клас: 26.04.2027 г. – 13.05.2027 г. вкл., 64 часа.

Раздел VI
Форми на обучение

Чл. 62. (1) Обучението в училището се осъществява в дневна или в самостоятелна форма.

(2) Формите на обучение се приемат от Педагогическия съвет.

(3) Условията и редът за организиране и провеждане на осъществяваните в училището форми на обучение са определени в приложение към този Правилник и се публикуват и на интернет страницата на училището.

Чл. 63. (1) Формата на обучение се избира от ученика при условията на чл. 12, ал. 2 от ЗПУО.

(2) Формата на обучение се препоръчва от ЕПЛР за:

1. ученик, ненавършил 16 години, чиято възраст надхвърля с повече от три години възрастта за съответния клас;

2. лице, навършило 16 години, което постъпва за първи път в училище;

3. лице, прекъснало обучението си за повече от три последователни учебни години;

4. лице, което не може успешно да завърши един и същи клас повече от три учебни години;

5. ученик, който променя формата на обучение в случаите по чл. 112, ал. 5 ЗПУО;

6. ученик със СОП.

(3) Учениците се записват в дневна форма на обучение по реда на държавния план-прием.

(4) За записване в самостоятелна форма на обучение или за промяна на формата на обучение ученикът подава заявление до директора на училището по реда на чл. 12, ал. 2 от ЗПУО.

(5) Учениците, които желаят да се запишат в самостоятелна форма на обучение, следва да отговарят на изискванията за участие в приема.

(6) За записване на ученика в самостоятелна форма на обучение директорът на училището издава заповед.

Чл. 64. (1) Ученици, които се обучават в дневна и в самостоятелна форма на обучение, могат да променят формата на обучението си преди началото на учебната година.

(2) Промяната на формата на обучение се допуска и по време на учебната година, когато се преминава от дневна в самостоятелна форма на обучение.

(3) За промяна на формата на обучение директорът издава заповед.

Раздел VII
Организация на формите на обучение

Чл. 65. (1) Дневната форма на обучение се организира за паралелките или групите в учебни часове през учебния ден и включва обучението на учениците по учебни предмети.

(2) В дневната форма на обучение се организират също часът за спортни дейности, и часът на класа.

Чл. 66. (1) Самостоятелната форма на обучение включва самостоятелна подготовка и изпити за определяне на годишни оценки по учебните предмети от училищния учебен план.

(2) Самостоятелната форма на обучение може да се организира за:

1. ученици в задължителна училищна възраст, които по здравословни причини, удостоверени с медицински документ, издаден от съответната експертна лекарска комисия, определена в Закона за здравето, не могат да се обучават в дневна форма;

2. ученици в задължителна училищна възраст – по желание на ученика или родителя, по реда на чл. 12, ал. 2 ЗПУО, след решение на експертна комисия, създадена към Регионално управление на образованието – София-град;

3. ученици с изявени дарби;

4. лица, навършили 16 години.

(3) При самостоятелна форма на обучение се прилага утвърдения училищен учебен план за съответната професия и специалност.

(4) Заявлението за записване в самостоятелна форма на обучение може да се подаде и до 20 учебни дни преди изпитна сесия, определена в приложение към този Правилник, с изключение на учениците по ал. 2, т. 2.

(5) Изпитите по учебните предмети от училищния учебен план са организирани в сесии, чийто брой през учебната година е определен в приложение към този Правилник.

(6) За лицата по ал. 2, т. 4 се допуска обучение за завършване на два класа в една година, ако са заявили това свое желание при подаване на заявлението. Те полагат изпити за следващ клас само ако успешно са положили всички изпити, предвидени за завършване на предходния клас.

(7) Редовните изпитни сесии за учениците по ал. 2, т. 2 се организират в края на всеки учебен срок.

(8) Учениците по ал. 2, т. 2, които не са положили успешно в рамките на една учебна година два и повече изпита за определяне на годишна оценка по учебните предмети от училищния учебен план, продължават обучението си при спазване на изискванията на ЗПУО в друга форма на обучение, препоръчана от екипа за подкрепа за личностно развитие.

(10) Самостоятелна форма на обучение не може да се организира за ученици по чл. 49, ал. 2, т. 1 ЗПУО.

Раздел VIII.
Обучение от разстояние в електронна среда (ОРЕС)

Чл. 66а. (1) Когато поради извънредни обстоятелства присъственият образователен процес в училището е преустановен, както и в случаите по чл. 105, ал. 1, 3 и 5 от ЗПУО, с изключение на обявяването на ден за честване на празника на общината, след заповед на министъра на образованието и науката обучението на учениците, записани в дневна форма на обучение, се осъществява от разстояние в електронна среда – в платформата „Тиймс“ на Майкрософт, интегрирано с платформата „Админ Плюс“, чрез използване на средствата на информационните и комуникационните технологии.

(2) Когато поради извънредни обстоятелства, както и в случаите по чл. 105, ал. 5 от ЗПУО, присъственият образователен процес в училището е преустановен само за отделна паралелка, след заповед на директора на училището, обучението на учениците в нея се осъществява от разстояние в електронна среда – в платформата „Тиймс“ на Майкрософт, интегрирано с платформата „Админ Плюс“ чрез използване на средствата на информационните и комуникационните технологии.

(3) По заявление на ученика, подадено при условията на чл. 12, ал. 2 от ЗПУО и след заповед на директора на училището обучение от разстояние в електронна среда в платформата „Тиймс“ на Майкрософт, интегрирано с платформата „Админ Плюс“, за не повече от 30 учебни дни може да се осъществява и за ученик, записан в дневна форма на обучение, който по здравословни или други уважителни причини, удостоверени с документ, не може да посещава училище.

(4) При обявена извънредна епидемична обстановка, когато присъственият образователен процес в училището не е преустановен, ОРЕС в дневна форма може да се извършва за отделен ученик в платформата „Тиймс“ на Майкрософт, интегрирано с платформата „Админ Плюс“, за повече от 30 учебни дни до края на извънредната епидемична обстановка:

1. ако поради здравословни причини, удостоверени с медицински документ, присъствието на ученика в училище поставя в риск живота или здравето му;

2. ако поради здравословни причини, удостоверени с медицински документ, присъствието на ученика в училище поставя в риск живота или здравето на лица, с които той живее на един адрес;

3. по избор на ученика или родителя при условията на чл. 12, ал. 2 от ЗПУО и след разрешение на началника на РУО – София-град.

(5) ОРЕС се осъществява от НПГПФ.

(6) Ученикът самостоятелно си осигурява необходимите технически и технологични условия за участието в обучението от разстояние в електронна среда, а когато той е непълнолетен – те се осигуряват от родителите му.

Чл. 66б. (1) ОРЕС се провежда в платформата „Тиймс“ на Майкрософт, интегрирано с платформата „Админ Плюс“ и включва дистанционни учебни часове, самоподготовка, текуща обратна връзка за резултатите от обучението и оценяване.

(2) Обучението по ал. 1 се осъществява синхронно, а при невъзможност – несинхронно.

(3) При синхронно ОРЕС дистанционните учебни часове включват синхронен урок и синхронно взаимодействие на учителя с ученика.

(4) При несинхронно ОРЕС дистанционните учебни часове включват наблюдение

на урок, без взаимодействие с учителя и с останалите ученици.

(5) В случаите по ал. 3 и 4 текущата обратна връзка за резултатите от обучението и текущото оценяване се осъществяват при синхронно взаимодействие на учителя с ученика от разстояние в електронна среда индивидуално или в група.

Чл. 66в. За организиране на ОРЕС директорът:

1. предварително проучва техническата осигуреност на учителите и учениците за работа от разстояние в електронна среда;

2. организира обезпечаването на учителите с технически средства за провеждането на ОРЕС;

3. създава организация по даден учебен предмет при отсъствието на учител няколко паралелки да се обучават едновременно от друг учител;

5. проучва възможностите за възлагане на допълнителни часове на педагогически специалисти за провеждането на ОРЕС;

6. съвместно с педагогическия специалист по даден учебен предмет създава организация, когато няма друга възможност и при обективна необходимост някои от темите по съответния предмет да се вземат присъствено при запазване на общия брой часове.

Чл. 66г. (1) За ОРЕС в случаите по чл. 66а, ал. 3 и ал. 4, т. 1 и 2 ученикът при условията на чл. 12, ал. 2 от ЗПУО подава заявление до директора на училището. Към заявлението се прилага декларация от родителите за осигурени условия за провеждане на обучението и медицински документ.

(2) Директорът информира родителя за възможността училището да осигури ОРЕС не по-късно от следващия работен ден след подаване на заявлението.

(3) За включване на ученика в ОРЕС директорът на училището издава заповед.

Чл. 66д. (1) За ОРЕС в случаите по чл. 66а, ал. 4, т. 3 ученикът, при условията на чл. 12, ал. 2 от ЗПУО, подава заявление чрез директора на училището до началника на РУО – София-град. Към заявлението се прилага декларация от родителите за осигурени условия за провеждане на обучението.

(2) В деня на подаването на документите по ал. 1 директорът на училището ги изпраща до началника на РУО – София-град заедно с информация за успеха, отсъствията и ангажираността на ученика в процеса на обучение за предходната учебна година и до момента, ако ученикът се е обучавал в същото училище.

(3) За включване на ученика в ОРЕС директорът на училището издава заповед.

Чл. 66е. С декларацията по чл. 66г, ал. 1 и чл. 66д, ал. 1 родителят се задължава:

1. да осигури необходимите технически и технологични условия за пълноценно участие в обучението;

2. да поддържа редовна комуникация с училището и да се осведомява за участието, успеха и развитието на ученика;

3. да съдейства за спазването на правилата за провеждане на обучението в училището, което организира неговото ОРЕС;

4. да осигури редовното участие на ученика и своевременно да уведомява училището, което организира неговото ОРЕС, за отсъствие на ученика по уважителни причини;

5. да подпомага процеса на самоподготовка на ученика и да съдейства за изграждане на навици за самостоятелно учене.

Чл. 66ж. (1) ОРЕС в случаите по чл. 66а, ал. 3 и 4 започва до 7 работни дни от датата на подаване на заявлението по чл. 66г, ал. 1 и чл. 66д, ал. 1 при писмено съгласие на родителя за организацията на ОРЕС.

(2) Когато е подадено заявление по чл. 66г, ал. 1 и чл. 66д, ал. 1, до решаване на въпроса за преминаване към ОРЕС ученикът може да не посещава присъствените учебни занятия в училището, а училището му осигурява обща подкрепа от разстояние в електронна среда по съответните учебни предмети.

(3) Обучението по чл. 66а, ал. 3 и 4 се прекратява:

1. по желание на ученика при условията на чл. 12, ал. 2 от ЗПУО;

2. при повече от 5 учебни дни, в които ученикът е отсъствал без уважителни причини или не е бил ангажиран с процеса на обучение;

3. при неизпълнение на поетите от родителя с декларацията по чл. 66г, ал. 1 и по чл. 66д, ал. 1 задължения.

(4) Обучението по чл. 66а, ал. 3 и 4 спира за периода на ОРЕС на паралелката, в която ученикът е записан, в случаите по чл. 66а, ал. 1 и 2, като за този период ученикът се обучава с паралелката си.

Чл. 66з. Когато ученик по чл. 66а, ал. 4 се обучава от разстояние в електронна среда, училището осъществява дистанционните учебни часове, текущата обратна връзка и оценяването по учебните предмети от раздел А, раздел Б и раздел В на училищния учебен план.

Чл. 66и. Документът за завършен клас, етап или степен на образование се издава от училището, в което е записан ученикът, въз основа на резултатите от обучението, независимо дали обучението е осъществено от самото училище, или от друго училище, определено по реда на чл. 66а, ал. 6, като за целта обучаващото училище осигурява достъп на училището, в което е записан ученикът, до информацията за отсъствията, текущите, срочните и годишните им оценки не по-късно от 5 дни от края на първия и втория учебен срок.

Раздел VIII
Оценяване на резултатите от обучението на учениците

Чл. 67. Оценяването на резултатите от обучението на учениците се извършва при спазването на разпоредбите на Наредба № 11 от 01.09.2016 г. на министъра на образованието и науката за оценяване на резултатите от обучението на учениците.

Чл. 68. (1) Оценяването е процес на установяване и измерване на постигнатите резултати от обучението и нивото на подготвеност на учениците за бъдещата им реализация.

(2) Основните цели на оценяването са:

1. диагностика на индивидуалните постижения и на напредъка на ученика и определяне на потребностите му от учене и на областите, в които има нужда от подкрепа;

2. мониторинг на образователния процес за прилагане на политики и мерки, насочени към подобряване качеството на образование.

(3) Оценяване се извършва:

1. в процеса на обучение;

2. в края на клас или на етап от степен на образование;

3. при завършване на степен на образование.

Чл. 69 . (1) Оценяването се извършва чрез текущи изпитвания и изпити.

(2) Текущите изпитвания се осъществяват в процеса на обучение, а изпитите – в процеса на обучение, както и при завършване на степен на образование.

(3) Изпитите в процеса на обучение са:

1. приравнителни;

2. за определяне на срочна или на годишна оценка по учебен предмет;

3. за промяна на оценката.

(4) Изпитите при завършване на клас или степен на образование са:

1. изпити за установяване на постигнатите резултати от обучението и съответствието им с компетентностите, определени в учебната програма по учебен предмет за определен клас;

2. изпити за установяване на постигнатите резултати от обучението;

3. държавни зрелостни изпити за придобиване на средно образование;

4. държавен изпит за придобиване на степен на професионална квалификация;

Чл. 70. (1) Въз основа на установените резултати от изпитванията и изпитите се поставя оценка.

(2) Оценката е показател за степента, в която са постигнати компетентностите, определени в Наредба № 5 от 30.11.2015 г. за общообразователната подготовка и/или в наредбите за придобиване на квалификация по професия и/или в учебната програма по

съответния учебен предмет за съответния клас.

(3) В зависимост от функцията си поставената оценка може да бъде:

1. текуща оценка – установява степента на постигане на конкретните учебни цели и осигурява текуща информация за резултатите от обучението на ученика;

2. срочна оценка – установява степента на постигане на учебните цели в края на учебния срок и има обобщаващ характер за резултатите от обучението на ученика по учебния предмет през съответния срок;

3. годишна оценка – установява степента на постигане на учебните цели в края на учебната година и има обобщаващ характер за резултатите от обучението на ученика по учебния предмет през годината;

4. окончателна оценка – установява степента на постигане на резултатите от обучението, формира се в края на средното образование и има обобщаващ характер за резултатите от обучението на ученика по даден учебен предмет.

(4) Текущата, срочната и годишната оценка, както и оценката, която се поставя след полагане на изпит, в случаите, когато тя не е слаб (2), не може да се променя. Изключения се допускат само когато след полагане на изпит за промяна на оценката се променя годишната оценка.

Чл. 71. (1) Оценката съдържа качествен и количествен показател. Оценките, които може да се поставят, са: отличен (6), много добър (5), добър (4), среден (3), слаб (2).

(2) Качественият показател, който определя степента на постигане на очакваните резултати от обучението, е:

1. отличен – ученикът постига напълно очакваните резултати от учебните програми; в знанията и уменията няма пропуски; усвоени са всички нови понятия и ученикът ги използва правилно; притежава необходимите компетентности и може да ги прилага самостоятелно при решаване на учебни задачи в различни ситуации; действията му са целенасочени и водят до краен резултат;

2. много добър – ученикът постига с малки изключения очакваните резултати от учебните програми; показва незначителни пропуски в знанията и уменията си; усвоил е новите понятия и като цяло ги използва правилно; доказва придобитите компетентности при изпълняване на учебни задачи в познати ситуации, а нерядко – и в ситуации, които не са изучавани в клас, макар това да става с известна неувереност; действията му са целенасочени и водят до краен резултат, който извън рамките на изучените ситуации може да не е съвсем точен;

3. добър – ученикът постига преобладаващата част от очакваните резултати от учебните програми; показва придобитите знания и умения с малки пропуски и успешно се справя в познати ситуации, но се нуждае от помощ при прилагането им в непознати ситуации; усвоена е преобладаващата част от новите понятия; действията му съдържат неточности, но в рамките на изученото водят до краен резултат;

4. среден – ученикът постига само отделни очаквани резултати от учебните програми; в знанията и в уменията си той има сериозни пропуски; усвоени са само някои от новите понятия; притежава малка част от компетентностите, определени като очаквани резултати в учебната програма, и ги прилага в ограничен кръг алгоритмизирани и изучавани в клас ситуации с пропуски и грешки; действията му съдържат недостатъци и рядко водят до краен резултат;

5. слаб – ученикът не постига очакваните резултати от учебните програми, заложени като прагова стойност за успешност и зададени чрез степента на позитивен измерител „среден“.

(3) В случаите, когато количественият показател не се определя като цяло число, качественият показател се определя, както следва:

1. за количествен показател от 2,00 до 2,99 се определя качествен показател слаб;

2. за количествен показател от 3,00 до 3,49 се определя качествен показател среден;

3. за количествен показател от 3,50 до 4,49 се определя качествен показател добър;

4. за количествен показател от 4,50 до 5,49 се определя качествен показател много добър;

5. за количествен показател от 5,50 до 6,00 се определя качествен показател отличен.

(4) Когато се използват други количествени показатели, те се приравняват към оценките по ал. 1.

(5) На учениците със специални образователни потребности (СОП), които се обучават по индивидуална учебна програма, се поставят оценки само с качествен показател, които може да са: „постига изискванията“, „справя се“ и „среща затруднения“.

(6) Когато се установи, че учениците по ал. 5 са постигнали изискванията на учебната програма по учебен предмет от училищния учебен план, се поставя оценка по ал. 1 и по този учебен предмет и обучението по индивидуална учебна програма по този учебен предмет се преустановява.

Текущи изпитвания

Чл. 72. (1) Текущите изпитвания се осъществяват ритмично и системно през първия и през втория учебен срок.

(2) В триседмичен срок от началото на учебната година чрез текущо изпитване се установява входното равнище на учениците по учебни предмети, които са изучавали през предходната учебна година в задължителните учебни часове.

(3) Текущото изпитване по ал. 2 е писмено, с изключение на учебния предмет физическо възпитание и спорт, и има диагностична функция с цел установяване на степента на усвояване на основни понятия, факти и закономерности и на придобитите компетентности, които ще се надграждат през учебната година, както и идентифициране на дефицитите и предприемане на мерки за преодоляването им. Поставената оценка е част от минималния задължителен брой текущи оценки за първия учебен срок.

(4) Текущото изпитване за установяване на входното равнище по учебния предмет физическо възпитание и спорт да се осъществява чрез практически изпитвания.

(5) Една седмица преди оформянето на годишните оценки се провежда текущо изпитване за установяване на изходното равнище на учениците по учебни предмети от специализираната или професионалната подготовка.

(6) Оценяването на резултатите от текущото изпитване по ал. 5 се осъществява по реда на изпитите за определяне на годишна оценка.

Чл. 73. (1) Минималният задължителен брой текущи изпитвания за учениците по учебен предмет за всеки учебен срок е:

1. две текущи изпитвания по учебни предмети, изучавани по училищен учебен план с до два учебни часа включително седмично;

2. три текущи изпитвания по учебни предмети, изучавани по училищен учебен план над два учебни часа седмично;

3. четири текущи изпитвания по учебни предмети, изучавани по училищен учебен план с 4 и повече учебни часа седмично;

4. три текущи изпитвания по учебни предмети от учебната практика.

(2) В минималния задължителен брой текущи изпитвания по ал. 1 се включва текущото изпитване по чл. 72, ал. 2.

Чл. 74. (1) Според формата текущите изпитвания са устни, писмени и практически, а според обхвата – индивидуални и групови.

(2) След установяване на постигнатите резултати при текущите изпитвания на учениците се поставят текущи оценки.

(3) При текущите устни и практически изпитвания оценяващият е длъжен да аргументира устно оценката си пред ученика, а при текущите писмени изпитвания – писмено с изключение на случаите, когато текущото писмено изпитване е под формата на тест с избираеми отговори и/или с кратък свободен отговор.

(4) Когато текущите изпитвания се осъществяват въз основа на проект, представянето на проекта може да е в устна, в писмена и/или в практическа форма.

Чл. 75. (1) При индивидуалните устни изпитвания ученикът дава устни решения и отговори на индивидуално поставени задачи или въпроси.

(2) При индивидуалните писмени изпитвания ученикът дава писмени решения и отговори на индивидуално поставени задачи или въпроси. Индивидуалните писмени изпитвания се извършват за не повече от един учебен час.

(3) При индивидуалните практически изпитвания ученикът изпълнява практически дейности, определени в индивидуално поставено практическо задание.

Чл. 76. (1) При груповите устни изпитвания всеки ученик дава индивидуални устни решения и отговори на групово поставени задачи или въпроси.

(2) При груповите писмени изпитвания всеки ученик дава индивидуални писмени решения и отговори на групово поставени задачи или въпроси.

(3) При груповите практически изпитвания всеки ученик изпълнява индивидуално или в екип практически дейности, определени в групово поставено практическо задание.

(4) При груповите изпитвания се поставя текуща оценка индивидуално за всеки ученик.

Чл. 77. (1) Контролната работа е групово писмено изпитване, при което се оценяват постигнатите резултати от учениците след приключване на обучението по определена част (раздел) от учебното съдържание по учебния предмет.

(2) Контролната работа се провежда за не повече от един учебен час.

Чл. 78. (1) Класната работа е групово писмено изпитване, при което се оценяват постигнатите резултати от учениците по учебния предмет в края на учебния срок.

(2) Класна работа се провежда при обучение за придобиване на общообразователна подготовка по български език и литература, по математика и по чужди езици – в двата етапа на средната степен на образование.

(3) Класната работа по математика се провежда за един учебен час.

(4) Класната работа по български език и литература и по чужд език се провежда в два слети учебни часа.

(5) Времето за провеждане на класната работа на ученици със СОП може да бъде удължено, ако това е определено с плана за подкрепа на ученика.

(6) Класна работа по чужди езици може да не се провежда за ученици с увреден слух по преценка на оценяващия учител.

Чл. 79. (1) Контролните и класните работи се коригират и рецензират от преподаващия учител и се връщат на учениците за запознаване с резултатите и за информация на родителите.

(2) Оценяващият анализира и обобщава резултатите от контролните и класните работи, като в срок до две седмици след провеждането им уведомява учениците за направените изводи.

Чл. 80. (1) Контролните и класните работи се провеждат по график при спазване на следните изисквания:

1. за една и съща паралелка не може да се провежда повече от една класна или една контролна работа в един учебен ден;

2. за една и съща паралелка в една учебна седмица не могат да се провеждат повече от две класни и/или контролни работи;

3. не се провеждат класни работи в последната седмица от учебния срок.

(2) Графикът по ал. 1 се изготвя по предложение на учителите по съответния учебен предмет, утвърждава се от директора до две седмици след началото на всеки учебен срок и се поставя на общодостъпно място в училището.

(3) За графика по ал. 1 учителите по съответния учебен предмет информират учениците, а класните ръководители – родителите (настойниците, попечителите).

Чл. 81. (1) Изпитните материали за писмените текущи изпитвания, в т.ч. и за класните и контролните работи, са ориентирани към установяване на постигнатите компетен-

тности като очаквани резултати от обучението, определени с учебната програма по учебния предмет за съответния клас, и включват задачи от различен вид и на различни познавателни равнища, балансирани с оглед на целта на изпитването.

(2) За извършване на практически изпитвания по учебна или производствена практика, с които се проверяват практическите умения на учениците, се разработват индивидуални и/или групови практически задания и се осигуряват работни места за всеки ученик със съответната техническа и технологична документация, техника, инструменти, уреди и материали, гарантиращи изпълнението на практическото задание и безопасната работа на учениците.

(3) В индивидуалните и/или в груповите практически задания, както и при работа по проекти се формулират критерии за оценяване в съответствие с утвърдените такива в националните изпитни програми за придобиване на степен на професионална квалификация.

Чл. 81а. (1) За усвояване и затвърждаване на нови знания и за усъвършенстване на практически значими умения преподаващият учител може да поставя на учениците задачи за самостоятелното писмено изпълнение извън учебния час, като обемът им се определя в зависимост от урочните цели и възрастовите особености на учениците.

(2) В зависимост от обхвата поставените задачите за самостоятелно писмено изпълнение може да са за цялата паралелка, за отделна група ученици от паралелката или за отделен ученик.

(3) За целите на проектно-базираното обучение на учениците може да се възлагат изследователски задачи с по-продължителен срок за самостоятелно изпълнение или за работа в екип.

(4) Когато изпълнението на задачите по ал. 1 или по ал. 3 се проверява чрез индивидуално или групово изпитване, се поставя текуща оценка индивидуално за всеки ученик.

Раздел III
Срочни, годишни и окончателни оценки

Чл. 82. (1) Срочната оценка се формира от учителя, като се отчитат компетентностите на ученика върху учебното съдържание по съответния учебен предмет или модул, изучаван през учебния срок за придобиване на общообразователната, разширената, професионалната и специализираната подготовка, и при вземане предвид на текущите оценки.

(2) По производствена практика не се формира срочна оценка.

(3) Не се формира срочна оценка и при обучение по индивидуални учебни програми на ученици със СОП по учебните предмети, по които оценяването е с качествените оценки.

(4) Срочна оценка не се формира без наличието на минималния брой текущи изпитвания поради отсъствие на ученика в повече от 25 % от часовете по учебния предмет в съответния вид училищна подготовка. В този случай ученикът полага изпит за определяне на срочна оценка.

(5) Когато ученикът не се яви на определената дата за полагане на изпита за определяне на срочна оценка, се определя втора дата за полагането му, която не може да бъде по-късно от две седмици след приключване на учебния срок. Когато ученикът не се яви и на втората дата за полагане на изпита за определяне на срочна оценка, срочна оценка по учебния предмет не се поставя, а ученикът полага изпит за определяне на годишна оценка по съответния учебен предмет.

(6) Не се оформя срочна оценка по учебния предмет физическо възпитание и спорт за ученици, освободени по здравословни причини от изучаването му, ако продължителността на освобождаването не позволява осъществяването на минималния задължителен брой текущи изпитвания. В този случай срещу учебния предмет в училищната документация се записва „освободен“.

(7) Срочната оценка се формира не по-рано от една учебна седмица и не по-късно от два учебни дни преди приключване на съответния учебен срок.

(8) С решение на Педагогическия съвет срокът за определяне на срочна оценка може да се удължи, но с не повече от един месец за ученик, който няма минималния брой текущи изпитвания и е допуснал отсъствия поради продължителни здравословни проблеми, удостоверени с медицински документ, в повече от 25 % от часовете по учебния предмет в съответния вид подготовка.

Чл. 83. (1) Годишната оценка се оформя от учителя по съответния учебен предмет, като се отчитат постигнатите компетентности на ученика върху учебното съдържание, изучавано през учебната година за придобиване на общообразователната, разширената, професионалната и специализираната подготовка, и при вземане предвид на срочните оценки.

(2) За учебен предмет, който по училищен учебен план се изучава само през един от сроковете, се формира годишна оценка въз основа на съответната срочна оценка.

(3) По производствена практика се формира само годишна оценка въз основа на цялостното представяне на ученика в учебния процес и поне две текущи изпитвания.

(4) Само годишна оценка се формира и при обучение по индивидуални учебни програми на ученици със СОП по учебните предмети, по които оценяването е с качествени оценки.

(5) За резултатите от обучението от VIII до XII клас по всеки учебен предмет се формира годишна оценка с качествен и количествен показател.

(6) За резултатите от обучението по производствена практика годишната оценка се поставя от учителя ръководител.

(7) Не се поставя годишна оценка по учебния предмет физическо възпитание и спорт за ученици, освободени по здравословни причини от изучаването му през двата учебни срока. В този случай срещу учебния предмет в училищната документация се записва „освободен“.

(8) Годишната оценка по учебния предмет физическо възпитание и спорт за ученици, освободени по здравословни причини от изучаването му през един учебен срок, е срочната оценка за учебния срок, през който учебният предмет е изучаван.

(9) Въз основа на задължителното текущо изпитване по чл. 11, ал. 6 от Наредба № 11 от 01.09.2016 г. на министъра на образованието и науката за оценяване на резултатите от обучението на учениците се оформя годишната оценка по учебните предмети от професионалната подготовка, както следва:

1. за специалност „Полиграфия“ – по технология на полиграфическите процеси;
2. за специалност „Компютърна графика“ – по компютърна графика;
3. за специалност „Компютърна анимация“ – по компютърна анимация;
4. за специалност „Библиотекознание“ – по библиотекознание;
5. за специалност „Графичен дизайн“ – по графичен дизайн;
6. за специалност „Фотография“ – по обща фотография.

Чл. 84. (1) Срочната и годишната оценка се формира в съответствие с текущите оценки от устните, писмените и практическите изпитвания, в т.ч. и от класните и/или контролните работи, и участието на ученика в учебния процес (работа в час, изпълнение на домашни работи, изпълнение на практически задачи, работа по проекти).

(2) Срочните и годишните оценки се формират с точност до цяло число.

Чл. 85. (1) Учителят лично вписва поставените от него оценки в съответната задължителна училищна документация.

(2) Сроковете за вписване на оценките в документацията по ал. 1 са:

1. в деня на изпитването – за текущите оценки от устните и от практическите изпитвания;
2. до две седмици след провеждане на изпитването – за текущите оценки от писмените изпитвания;
3. в деня на оформянето им – за срочните и за годишните оценки.

Чл. 86. (1) Окончателна оценка се поставя при:

1. завършване на първи гимназиален етап на средното образование;

2. завършване на втори гимназиален етап на средното образование.

(2) Окончателните оценки по ал. 1 може да се променят само по реда на изпитите за промяна на окончателната оценка.

(3) Окончателните оценки се записват в съответните документи за завършен етап, за придобита степен на образование и/или квалификация по професия.

Чл. 87. (1) Окончателните оценки по всеки учебен предмет при завършване на първия гимназиален етап на средното образование се формират с точност до 0,01 като средноаритметични от годишните оценки по учебния предмет, изучаван в класовете от първия гимназиален етап в задължителните и в избираемите учебни часове.

(2) Окончателните оценки при завършване на първия гимназиален етап на средното образование по всеки учебен предмет, който се изучава само в един клас от първия гимназиален етап, са годишните оценки за съответния клас.

(3) Не се формира окончателна оценка по учебния предмет физическо възпитание и спорт в случаите по чл. 23, ал. 10 от Наредба № 11 от 01.09.2016 г. на министъра на образованието и науката за оценяване на резултатите от обучението на учениците, когато ученикът е освободен във всички класове на първия гимназиален етап и не е формирана годишна оценка за нито един от класовете на етапа, а в задължителната училищна документация се записва „освободен“.

(4) В случаите по чл. 23, ал. 10 от Наредба № 11 от 01.09.2016 г. на министъра на образованието и науката за оценяване на резултатите от обучението на учениците, когато не е формирана годишна оценка за един или повече класове на първия гимназиален етап, окончателната оценка по учебния предмет физическо възпитание и спорт:

1. е годишната оценка по учебния предмет – когато предметът е изучаван само в един от класовете на етапа;

2. се формира с точност до 0,01 като средноаритметична от оформените годишни оценки по учебния предмет за класовете, в които той е изучаван.

(5) Окончателните оценки по ал. 1 се вписват в удостоверението за първи гимназиален етап. Окончателните оценки от удостоверението за първи гимназиален етап се посочват и в дипломата за средно образование, като задължително се вписва и номерът на удостоверението.

Чл. 88. (1) Окончателните оценки по всеки учебен предмет при завършване на средно образование се формират с точност до 0,01 като средноаритметични от годишните оценки по учебния предмет, изучаван във втория гимназиален етап в задължителните и в избираемите учебни часове.

(2) Окончателните оценки при завършване на средно образование по учебните предмети, които се изучават само в един клас от втория гимназиален етап, са годишните оценки за съответния клас.

(3) Не се формира окончателна оценка по учебния предмет физическо възпитание и спорт в случаите по чл. 23, ал. 10 от Наредба № 11 от 01.09.2016 г. на министъра на образованието и науката за оценяване на резултатите от обучението на учениците, когато ученикът е освободен и през двата срока на всички класове от втория гимназиален етап и не е формирана годишна оценка за нито един от класовете на етапа, а в задължителната училищна документация се записва „освободен“.

(4) В случаите по чл. 23, ал. 10 от Наредба № 11 от 01.09.2016 г. на министъра на образованието и науката за оценяване на резултатите от обучението на учениците, когато не е формирана годишна оценка за един или повече класове на гимназиалния етап, окончателната оценка по учебния предмет физическо възпитание и спорт:

1. е годишната оценка по учебния предмет – когато предметът е изучаван само в един от класовете на етапа;

2. се формира с точност до 0,01 като средноаритметична от оформените годишни оценки по учебния предмет за класовете, в които той е изучаван.

(5) Наред с окончателните оценки по ал. 1 в дипломата за средно образование се вписват в точки и в оценки и резултатите от успешно положените държавни зрелостни

изпити по чл. 134 и 135 от ЗПУО.

(6) Резултатите от държавните зрелостни изпити по ал. 7 по желание на зрелостника може да се трансформират в оценки по скалата за оценяване, определена в European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS), и да се запишат в европейското приложение към дипломата за средно образование.

(7) В случаите по ал. 6 резултатите от държавните зрелостни изпити се трансформират по ECTS скала за оценяване, както следва:

1. оценка A се поставя при резултат отличен 6,00;
2. оценка B се поставя при резултат отличен 5,50 – 5,99;
3. оценка C се поставя при резултат много добър 4,50 – 5,49;
4. оценка D се поставя при резултат добър 3,50 – 4,49;
5. оценка E се поставя при резултат среден 3,00 – 3,49.

Чл. 89. Общият успех в дипломата за средно образование се формира като средноаритметична оценка с точност до 0,01 от средноаритметичните оценки, вписани като окончателни оценки по чл. 30, ал. 1 и 2 от Наредба № 11 от 01.09.2016 г. на министъра на образованието и науката за оценяване на резултатите от обучението на учениците по учебните предмети, изучавани в задължителните часове, и от средноаритметичните оценки, вписани като окончателни оценки по чл. 30, ал. 1 и 2 от Наредба № 11 от 01.09.2016 г. на министъра на образованието и науката за оценяване на резултатите от обучението на учениците по учебните предмети, изучавани в избираемите часове.

Изпити в процеса на обучение

Чл. 90. Приравнителните изпити се провеждат при преместване на ученик от друго училище при спазване разпоредбите на чл. 32 от Наредба № 11 от 01.09.2016 г. на министъра на образованието и науката за оценяване на резултатите от обучението на учениците и разпоредбите на Наредба № 2 от 12.08.2016 г. на министъра на културата за приемане и преместване на ученици в училищата по изкуствата.

Чл. 91. Изпитите за промяна на оценка по учебен предмет са:

1. поправителни изпити;
2. изпити за промяна на годишна оценка – за XI клас и за XII клас;
3. изпити за промяна на окончателна оценка – при завършване на първи и на втори гимназиален етап на средното образование.

Чл. 92. (1) Поправителни изпити се полагат от ученици, когато годишната им оценка е слаб (2) по някой от учебните предмети, изучавани в задължителните или избираемите учебни часове.

(2) Поправителните изпити се полагат върху учебното съдържание, включено в учебната програма по съответния учебен предмет за съответния клас и за съответния вид подготовка.

(3) Поправителните изпити се организират в редовни и в допълнителни сесии.

(4) Редовните поправителни сесии са две и се провеждат до две седмици след приключване на учебните занятия и до две седмици преди началото на учебната година по ред, определен със заповед на директора на училището.

(5) Редовните поправителни сесии за учениците от XII клас са две и се провеждат до две седмици след приключване на учебните занятия и до един месец преди началото на учебната година по ред, определен със заповед на директора на училището.

(6) Учениците, които по здравословни причини, удостоверени с медицински документ, не са се явили на поправителни изпити на редовните сесии, могат да се явят на допълнителна поправителна сесия по ред, определен със заповед на директора на училището, но не по-късно от 10 октомври.

(7) Учениците от XII клас, които имат оценка слаб (2) по учебни предмети, изучавани в задължителните или в избираемите учебни часове, на редовните поправителни сесии и/или на допълнителната поправителна сесия по ал. 6 или не са се явили на поправителни изпити, могат да се явяват на поправителни изпити и на допълнителна януарска

поправителна сесия по ред, определен със заповед на директора на училището.

Чл. 93. (1) Изпитите за промяна на годишна оценка се провеждат след приключване на учебните занятия съответно за XI клас или за XII клас.

(2) Изпитът за промяна на годишната оценка по учебен предмет се полага върху учебното съдържание, включено в учебната програма по съответния учебен предмет за съответния клас.

(3) За полагането на изпит за промяна на годишната оценка ученикът подава заявление до директора на училището, с което се отказва от годишната си оценка, формирана по реда на чл. 83.

(4) Учениците имат право еднократно да се явят на изпит за промяна на годишна оценка по ал. 1.

(5) Изключение по ал. 4 се допуска за ученик от XII клас, който има годишна оценка слаб (2) по един или по няколко учебни предмета – може да се явява на изпити за промяна на оценката без ограничения на броя изпитни сесии.

(6) Всеки ученик има право да положи изпит за промяна на годишна оценка по не повече от три учебни предмета общо, изучавани в задължителните и/или в избираемите учебни часове.

Чл. 94. (1) Изпитите за промяна на окончателна оценка при завършване на първия или втория гимназиален етап се провеждат след приключване на учебните занятия съответно за X клас или за XII клас.

(2) Изпитът за промяна на окончателната оценка по учебен предмет се полага върху учебното съдържание, включено в учебните програми по съответния учебен предмет за съответните класове от етапа.

(3) За полагането на изпит за промяна на окончателната оценка ученикът подава заявление до директора на училището, с което се отказва от окончателната си оценка, формирана по реда на чл. 87, съответно на чл. 88.

(4) Учениците имат право еднократно да се явят на изпит за промяна на окончателната оценка.

(5) Всеки ученик има право да положи изпит за промяна на окончателната оценка по не повече от три учебни предмета общо, изучавани в задължителните и/или в избираемите учебни часове.

(6) За промяната на окончателната оценка по учебен предмет, който се изучава само в един клас първия или съответно втория гимназиален етап, се допуска само изпит за промяна на годишната оценка.

Чл. 95. (1) Изпити за определяне на срочна оценка по учебен предмет се полагат от учениците, обучавани в дневна форма, чиито отсъствия надхвърлят 25 % от учебните часове по отделен предмет, предвидени по училищния учебен план за съответната паралелка през учебния срок, което не позволява да бъде формирана срочна оценка поради невъзможност да бъде осъществен минималният брой текущи изпитвания при спазване на принципа за ритмичност на оценяването.

(2) Изпитът за определяне на срочна оценка се полага върху учебното съдържание, включено в учебната програма по съответния учебен предмет, изучавано през съответния учебен срок и за съответния вид подготовка.

Чл. 96. (1) Изпити за определяне на годишна оценка по учебен предмет се полагат от:

1. учениците, обучавани в самостоятелна форма на обучение;

2. в случаите по чл. 82, ал. 5, когато учениците нямат годишна оценка по учебен предмет.

(2) Изпитът за определяне на годишна оценка се полага върху учебното съдържание, включено в учебната програма по съответния учебен предмет или модул за съответния клас и за съответния вид подготовка.

Чл. 97. (1) Получената оценка на изпит по чл. 93 – 96 не може да се променя.

(2) Когато получената оценка на изпит по чл. 96 е слаб (2), ученикът се явява на поправителен изпит по реда на чл. 92.

Чл. 98. (1) Изпитите в процеса на обучение се провеждат от:

1. училищна комисия по организиране на изпита;

2. училищна комисия по оценяването.

(2) В състава на комисията по ал. 1, т. 1 не може да се определят лица, които заемат учителска длъжност по учебния предмет, по който се провежда изпитът.

(3) В състава на комисията по ал. 1, т. 2 се определят лица, които заемат учителска длъжност по учебния предмет, по който се провежда изпитът, в същото или в друго училище. В случай че училището не може да осигури такива лица, в състава на комисията може да се определят преподаватели от висши училища, които имат завършено висше образование по специалност от професионално направление съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, приет с Постановление № 125 на Министерския съвет от 2002 г., съответстващо на учебния предмет, по който се провежда изпитът.

(4) Комисиите по ал. 1, т. 2 се състоят най-малко от двама членове, единият от които е председател.

(5) За провеждане на изпитите за промяна на оценката директорът на училището издава заповед за определяне на комисиите по ал. 2.

(6) В заповедта по ал. 5 за всеки изпит се определят датата на провеждане, началният час, съставът на всяка комисия, срокът за изготвяне на изпитните материали, времето и мястото за проверка на изпитните работи, срокът и мястото за оповестяване на резултатите от изпита.

(7) Съобщение за датата, мястото и началния час на изпита, както и за срока и мястото за оповестяване на резултатите, се публикува на интернет страницата на училището и се поставя на общодостъпно място в училището най-късно три дни преди датата за провеждане на изпита.

Чл. 99. (1) Според формата си изпитите в процеса на училищното обучение са:

1. писмени;

2. практически;

3. комбинация от писмена и устна част;

4. комбинация от писмена и практическа част.

(2) Изпитите в процеса на училищното обучение са писмени.

(3) Изпитите в процеса на училищното обучение са практически по учебните предмети:

1. физическо възпитание и спорт;

5. учебна, лабораторна и производствена практика;

6. учебни предмети от професионалната подготовка, по които текущите изпитвания са практически.

(4) Изпитите в процеса на училищното обучение са комбинация от писмена и устна част по чужд език.

(5) Изпитите в процеса на обучение са комбинация от писмена и практическа част по информационни технологии.

(6) Продължителността на изпитите в процеса на училищното обучение е:

а) три астрономически часа – в случаите, когато изпитът е писмен;

б) до 30 минути - за устната част в случаите, когато изпитът е комбинация от писмена и устна част;

в) до пет астрономически часа – в случаите, когато изпитът е практически;

г) до 150 минути – за писмената или за практическата част в случаите, когато изпитът включва писмена или практическа част.

(7) Учениците със СОП, които не могат да полагат писмени и/или практически изпити, в процеса на обучение полагат само устни изпити.

Чл. 100. (1) Оценката от изпитите в процеса на училищното обучение се формира като средноаритметична от оценките на членовете на училищната комисия по оценяването с точност до:

1. единица – за приравнителните изпити, в резултат на които се поставя годишна

оценка, за изпитите за промяна на годишната оценка, за изпитите за определяне на срочна или на годишна оценка;

2. 0,01 - за приравнителните изпити, в резултат на които се поставя оценка за етап от степента на образование, за изпитите за промяна на окончателна оценка и за изпитите за определяне на окончателна оценка.

(2) Оценката от изпитите в процеса на училищното обучение, които се провеждат като комбинация от писмена и устна част или от писмена и практическа част, е средноаритметична от оценките, поставени за всяка част, с точност, която се определя по реда на ал. 1.

(3) Оценката от изпитите в процеса на обучение, които се провеждат като комбинация от писмена и устна част или от писмена и практическа част, е слаб (2), когато някоя от оценките по отделните части е слаб (2). В тези случаи поправителният изпит се полага и в двете части.

Чл. 101. (1) Отстранява се от съответния изпит в процеса на училищното обучение и напуска залата ученик, който:

1. преписва от хартиен носител;

2. преписва от данни, съдържащи се в технически устройства (мобилни телефони, калкулатори, таблети и др.);

3. преписва от работата на друг ученик;

4. използва мобилен телефон или друго техническо средство за комуникация;

5. изнася извън залата изпитни материали или информация за съдържанието им.

(2) За отстраняването на ученика се съставя протокол, подписан от членовете на комисията по чл. 98, ал. 1, т. 1, като в протокола задължително се посочват нарушителят, нарушението и кога е извършено.

(3) Изпитната работа на ученик, отстранен от изпит в процеса на училищното обучение при условията и по реда на ал. 1, не се оценява.

(4) В случаите по ал. 1 ученикът може да се яви отново на съответния изпит на следващата изпитна сесия.

Външно оценяване и изследване в края на клас или на етап от степента

Чл. 102. (1) Целите на външното оценяване в края на клас или на етап от степента са:

1. диагностика на индивидуалния напредък и на образователните потребности на учениците;

2. мониторинг на образователния процес за прилагане на политики и мерки, насочени към подобряване качеството на образование;

3. установяване на степента на постигане на отделни очаквани резултати от обучението по учебен предмет, определени в учебната програма за съответния клас;

4. установяване на степента на постигане на отделни очаквани резултати от обучението по учебен предмет, определени в държавния образователен стандарт за общообразователна подготовка по съответния учебен предмет, в края на даден етап от степента на образование.

(2) Всяко външно оценяване в края на клас или на етап от степента може да има една или повече от целите по ал. 1.

Чл. 103. (1) Външното оценяване според обхвата си може да бъде:

1. национално;

2. регионално;

3. училищно.

(2) Национално външно оценяване се организира и провежда от МОН.

(3) Регионално външно оценяване се организира и провежда от РУО – София-град.

(4) Училищно външно оценяване се организира и провежда от училището.

(5) Освен външните оценявания по ал. 1 – 4 специализираното обслужващо звено по чл. 50, ал. 1, т. 4 от ЗПУО може да организира и провежда изследвания с извадка от ученици от една или повече пара лелки.

Чл. 104. Оценките от външното оценяване не може да се променят.

Чл. 105. (1) Национални външни оценявания се провеждат в края на първия гимназиален етап.

(2) Министърът на образованието и науката може да определи национално външно оценяване в определен клас, който не е последен за етапа от степента на образование.

(3) За провеждане на национално външно оценяване министърът на образованието и науката преди началото на учебната година издава заповед, в която се определят класът, учебните предмети и конкретните дати за провеждане на националното външно оценяване, както и началото на всеки от изпитите.

Чл. 106. (1) Националните външни оценявания включват учениците, които в съответната учебна година се обучават в дневна форма на обучение в X клас, а в случаите по чл. 105, ал. 2 – в съответния клас.

(2) На национални външни оценявания по чл. 105, ал. 1 по свое желание може да участват и учениците, които в съответната учебна година се обучават в самостоятелна форма на обучение.

Чл. 107. Организацията и провеждането на национални, регионални и училищни външни оценявания, както и на изследвания в НПГПФ се осъществява по реда на глава III от Наредба № 11 от 01.09.2016 г. на министъра на образованието и науката за оценяване на резултатите от обучението на учениците.

Държавни зрелостни изпити

Чл. 108. (1) Основни цели на държавните зрелостни изпити са:

1. диагностика на индивидуалните постижения на учениците в края на средната степен на образование;

2. установяване на степента на постигане на отделни очаквани резултати от обучението по учебен предмет, определени в държавния образователен стандарт за общообразователна подготовка по съответния предмет;

3. мониторинг на образователния процес за прилагане на политики и мерки, насочени към подобряване качеството на образование.

Чл. 109. Държавните зрелостни изпити се провеждат в две сесии:

1. през май;

2. през август – септември.

Чл. 110. Форматът на държавните зрелостни изпити се определя в учебно-изпитните програми по чл. 137, ал. 1 и 2 от ЗПУО.

Чл. 111. (1) Държавни зрелостни изпити се полагат от учениците, успешно завършили XII клас, които са зрелостници по смисъла на чл. 132 от ЗПУО.

(2) Зрелостниците имат право да се явят на държавни зрелостни изпити и на държавен изпит за придобиване на професионална квалификация.

(3) Зрелостниците полагат държавните зрелостни изпити в училище на територията на гр. София.

(4) Зрелостниците полагат държавния изпит за придобиване на професионална квалификация в НПГПФ.

(5) Зрелостниците със СОП по преценка на екипа за подкрепа за личностно развитие в училището може да полагат държавни зрелостни изпити в НПГПФ.

(6) На зрелостниците със СОП по преценка на екипа за подкрепа за личностно развитие в училището може да се осигурят отделни зали.

Чл. 112. Държавните зрелостни изпити се полагат по учебните предмети, определени съответно в чл. 132, 134 и 135 от ЗПУО.

Чл. 113. (1) Оценките от държавните зрелостни изпити са окончателни.

(2) Когато държавният зрелостен изпит не е положен успешно, зрелостникът може да се явява отново на съответния държавен зрелостен изпит без ограничение на възраст и брой сесии до успешното му полагане при условията на чл. 138, ал. 3 – 5 от ЗПУО.

(3) Зрелостникът може да се запознае с индивидуалния си резултат от държавния зрелостен изпит в училището и/или през електронната система, а с оценената си индивидуална изпитна работа - в училището, в срок, определен от директора, срещу документ за самоличност и в присъствието на представители на училищната зрелостна комисия.

Чл. 114 (1) При провеждане на държавните зрелостни изпити се извършва видеоконтрол.

(2) Право на достъп и осъществяване на видеоконтрол имат длъжностни лица, определени със заповед на министъра на образованието и науката, началника на регионалното управление на образованието и на директора на училището.

(3) Видеоконтролът се осъществява при предприемане на необходимите технически и организационни мерки за защита на обработваните чрез системите за видеонаблюдение лични данни.

(4) Информацията от видеоконтрола може да бъде предоставяна само на оправомощени лица с цел изясняване на факти и обстоятелства от значение за законосъобразното и обективното провеждане на държавния зрелостен изпит.

Чл. 115. Организацията и провеждането на държавни зрелостни изпити в НПГПФ се осъществява по реда на глава IV от Наредба № 11 от 01.09.2016 г. на министъра на образованието и науката за оценяване на резултатите от обучението на учениците.

Раздел IX
Завършване на клас, етап и степен на образование

Чл. 116. (1) Ученик завършва успешно клас, ако има годишни оценки най-малко среден (3) по всички учебни предмети, предвидени в училищния учебен план за съответния клас в задължителните и в избираемите учебни часове.

(2) Ученик, успешно завършил определен клас, продължава обучението си в следващия клас.

Чл. 117. (1) Ученик, който има годишна оценка слаб (2) по учебен предмет, полага поправителен изпит.

(2) В случаите по ал. 1 ученик, който не се е явил или не е положил успешно поправителния изпит, повтаря класа.

Чл. 118. Ученик от XII клас, който има годишна оценка слаб (2) по един или по няколко учебни предмета и не се е явил или не е положил успешно поправителни изпити, не повтаря класа. Той може да се явява на поправителни изпити без ограничения на броя изпитни сесии при условия и по ред, определени в Наредба № 11 от 01.09.2016 г. на министъра на образованието и науката за оценяване на резултатите от обучението на учениците.

Чл. 119. (1) Ученик със СОП не повтаря класа.

(2) За обучението на ученик със СОП, който има годишна оценка слаб (2) по учебен предмет, по преценка на екипа за подкрепа за личностно развитие в следващия клас може да се разработва индивидуална учебна програма по съответния учебен предмет.

(3) В случаите по ал. 2, когато за ученика не е разработена индивидуална учебна програма по учебния предмет, по който има оценка слаб (2), през следващата учебна година той полага изпит за промяна на оценката по този учебен предмет.

Чл. 120. Ученик, който е в самостоятелна форма, при повтаряне на класа се обучава и се явява на изпити само по учебните предмети, по които има оценка слаб (2).

Чл. 121. Завършено обучение в VIII, IX, X, XI и XII клас се удостоверява с индивидуална справка от електронния дневник за срочните и годишните оценки на ученика, подписана от директора и подпечатана с печата на училището.

Чл. 122. Учениците, завършили успешно X клас, получават удостоверение за завършен първи гимназиален етап на средно образование, което им дава право да продължат обучението си във втори гимназиален етап на средно образование и на обучение за придобиване на професионална квалификация.

Чл. 123. Учениците придобиват средно образование след успешно полагане на задължителен държавен зрелостен изпит по български език и литература и на задължителен държавен изпит за придобиване на професионална квалификация – по теория и по практика на професията и специалността.

Чл. 124. (1) Придобиването на средно образование се удостоверява с диплома за средно образование, в която се вписва и общият успех. Дипломата за средно образование е окончателна и дава право за продължаване на образованието или за професионално обучение.

(2) Зрелостниците освен диплома за средно образование получават и свидетелство за професионална квалификация.

(3) По свое желание лицето може да получи европейско приложение към свидетелството за професионална квалификация и/или приложение към дипломата за средно образование на чужд език – английски, френски или немски.

Чл. 125. (1) Задължителният държавен зрелостен изпит по български език и литература се полага върху учебно съдържание, изучавано в задължителните учебни часове във втория гимназиален етап на средно образование.

(2) Държавният изпит за придобиване на професионална квалификация се полага при условията и по реда на Закона за професионалното образование и обучение и Наредба № 1 от 19.02.2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация.

Чл. 126. (1) По свое желание зрелостникът може да положи и до два допълнителни държавни зрелостни изпита по избрани от него учебни предмети измежду учебните предмети чужд език – английски, френски, немски, италиански, испански или руски; математика; информационни технологии; физика и астрономия; биология и здравно образование; химия и опазване на околната среда; история и цивилизации; география и икономика и философия.

(3) Държавният зрелостен изпит се полага върху учебното съдържание, изучавано в задължителните учебни часове в средната степен на образование.

Чл. 126а. (1) Зрелостници, както и лица, притежаващи диплома за средно образование, за целите на кандидатстването във висше училище по свое желание имат право да положат изпит по учебен предмет, по който вече са положили успешно държавен зрелостен изпит, върху учебното съдържание, предвидено за изучаване на същия вид подготовка.

(2) Изпитът по ал. 1 може да се положи еднократно в рамките на учебната година на завършване на XII клас или на следващата учебна година.

(3) Изпитът по ал. 1 се провежда по реда на държавните зрелостни изпити.

(4) Резултатът от изпита по ал. 1 се отразява в удостоверение за положен изпит по реда на държавните зрелостни изпити за целите на кандидатстването във висше училище, което се издава в съответствие с държавния образователен стандарт за информацията и документите.

(5) Резултатът от изпита по ал. 1 се вписва в точки и в оценки и се трансформира в оценки по скалата за оценяване ECTS в съответствие с чл. 88, ал. 7.

(6) Резултатът от изпита по ал. 1 не променя резултата от държавния зрелостен изпит в дипломата за средно образование.

Чл. 126б. (1) До полагане на изпит по чл. 126а, ал. 1 се допускат зрелостници и лица, които:

1. са положили успешно държавен зрелостен изпит, но желаят отново да се явят на изпит по същия учебен предмет за целите на кандидатстване във висше училище;

2. не са положили изпит по чл. 126а, ал. 1 по този учебен предмет;

3. са заявили желание за полагане на изпита в сроковете по чл. 126а, ал. 2;

4. са заплатили такса съгласно Тарифата за таксите, които се събират в системата на предучилищното и училищното образование, приета с Постановление № 195 на Министерския съвет от 2017 г.

(2) Допускането до изпит по чл. 126а, ал. 1 се осъществява от училищната зрелостна комисия, която организира и издаването на удостоверения по чл. 126а, ал. 4.

Чл. 127. (1) Зрелостник, който не се е явил или не е положил успешно някои от изпитите по чл. 132, ал. 2 или някои от изпитите по чл. 132, ал. 3, по свое желание получава удостоверение за завършен втори гимназиален етап на средно образование, което дава право на професионално обучение. Удостоверението за завършен втори гимназиален етап не дава право за продължаване на образованието.

(2) Зрелостник, който не се е явил или не е положил успешно допълнителен държавен зрелостен изпит, придобива средно образование, ако е положил успешно държавния зрелостен изпит по български език и литература и държавния изпит за придобиване на професионална квалификация. В тези случаи в дипломата за средно образование се вписват само успешно положените допълнителни държавни зрелостни изпити.

(3) Зрелостниците по ал. 1 може да се явяват на държавни зрелостни изпити и на държавния изпит за придобиване на квалификация по професия без ограничение на възраст и на брой изпитни сесии при спазване на юридическите актове, действащи към момента на явяването.

(4) Зрелостниците по ал. 1 полагат само задължителния държавен зрелостен изпит по български език и литература или държавния изпит за придобиване на квалификация по професия, който не са положили успешно.

(5) Зрелостник, положил успешно само държавния изпит за придобиване на квалификация по професия, получава свидетелство за професионална квалификация.

Чл. 128. Учениците не може да повтарят успешно завършен клас и повторно да придобиват образование от една и съща степен, освен в случаите, предвидени в нормативен акт.

Раздел X
План-прием. Постъпване и преместване на ученици

Чл. 129. (1) Учениците постъпват в училището на местата, определени с държавния план-прием.

(2) Условията и редът за утвърждаване на държавния план-прием са определени в Наредба № 3 от 12 август 2016 г. за условията и реда за утвърждаване на държавния план-прием за училищата по изкуствата и училищата по културата.

Чл. 130. (1) Държавният план-прием се утвърждава от министъра на културата всяка учебна година в срок до 15 март. Промяна в утвърдения държавен план-прием може да се извършва в срок до 30 март със заповед на министъра на културата.

(2) В рамките на утвърдения държавен план-прием по ал. 1 училището извършва разпределение на местата за прием по съответния вид специализирана подготовка, професии и специалности.

(3) Държавният план-прием и разпределението на местата за прием се обявяват на интернет страницата на училището в срок не по-късно от 5 април на съответната учебна година.

Чл. 131. За учениците, които се приемат по утвърдения държавен план-прием, се извършва проверка на способностите при условия и по ред, определени с Наредба № 2 от 12 август 2016 г. за приемане и преместване на ученици в училищата по изкуствата, издадена от министъра на културата.

Чл. 132. Условията и редът за приемане и преместване на учениците са определени с Наредба № 2 от 12 август 2016 г. за приемане и преместване на ученици в училищата по изкуствата, издадена от министъра на културата.

Раздел XI
Учебници и учебни помагала

Чл. 133. (1) В образователния процес в училището се ползват учебници и учебни помагала, одобрени от министъра на образованието и науката.

(2) Учебникът е дидактическо средство за самостоятелно учене на ученика, което подпомага цялостното му обучение по определен учебен предмет или модул за овладяване на компетентностите, посочени в Наредба № 5 от 30.11.2015 г. за общообразователната подготовка и наредбите за придобиването на квалификация по професия, както и в съответната учебна програма.

(3) Учебното помагало подпомага образователния процес в училището за:

1. конкретизиране, разширяване или задълбочаване изцяло или в отделни части на учебното съдържание;

2. затвърждаване или практическо прилагане на усвоените компетентности.

Чл. 133а. (1) В училището се осигуряват за безвъзмездно ползване от всички ученици от VIII до XII клас включително учебници и учебни комплекти и електронно четими учебници за учебните предмети от общообразователната подготовка и по религия при условия и по ред, определени от Министерския съвет.

(2) Учебниците и учебните комплекти, които се предоставят за безвъзмездно ползване на учениците, се избират от учителите, които преподават по учебния предмет в съответния етап от степента на образование, след съгласуване с Обществения съвет.

(3) Учебниците и учебните комплекти извън ал. 1, както и учебните помагала, които ще използват учениците, се избират от учителя, който преподава в паралелката по съответния учебен предмет.

Глава седма
УЧЕНИЦИ

Раздел I
Основни права и задължения

Чл. 134. (1) Учениците имат следните права:

1. да бъдат обучавани и възпитавани в здравословна, безопасна и сигурна среда;

2. да бъдат зачитани като активни участници в образователния процес;

3. да избират професията;

4. да избират между учебните предмети, предложени от училището, за изучаване в избираемите и във факултативните учебни часове;

5. да получават библиотечно-информационно обслужване;

6. да получават информация относно обучението, възпитанието, правата и задълженията си;

7. да получават обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие;

8. да бъдат информирани и консултирани във връзка с избора на образование и/или професия;

9. да участват в проектни дейности;

10. да дават мнения и предложения за училищните дейности, включително за избираемите и за факултативните учебни часове;

11. чрез формите на ученическо самоуправление да участват в обсъждането при решаване на въпроси, засягащи училищния живот и училищната общност, в т.ч. училищния учебен план;

12. да получават съдействие от училището и от органите на местното самоуправление при изразяване на мнението си по въпроси, които пряко ги засягат, както и при участие в живота на общността;

13. да бъдат поощрявани с морални и материални награди.

(2) Учениците участват в училищния живот и в организационното развитие на училището чрез Ученическия съвет на ниво паралелка и училище по предложение на учениците.

(3) Учениците имат право да получават стипендии при условия и по ред, определени от Министерския съвет.

Чл. 135. (1) Учениците имат следните задължения:

1. да спазват този Правилник;

2. да спазват правилата за поведение в паралелката;

3. да присъстват и участват в учебните часове и занимания;

4. да съхраняват авторитета на училището и училищната общност и да допринасят за развитие на добрите традиции;

5. да зачитат правата, честта и достойнството на другите; да не прилагат физическо и психическо насилие;

6. да се явяват в училището в облекло и във вид, съответстващи на положението им на ученици и на добрите нрави: не се допуска носенето на разкъсани дънки; на блузи с надписи и/или щампи с нецензурно съдържание, или пропагандиращи употребата на забранени вещества; на къси блузи (над кръста); на блузи с дълбоки деколтета и гол гръб; на потници; на джапанки; на къси поли и панталони (тип шорти); на натрапчив и екстравагантен грим и/или прическа; боядисани (с различни цветове или в ярък цвят) коси; не се допуска носенето на екстравагантен маникюр и/или ноктопластика; не се допуска носенето на шапки и използването на слънчеви очила по време на учебните часове в класните стаи; на пиърсинги по откритите части на тялото;

7. да не участват в хазартни игри;

8. да не употребяват алкохолни напитки, тютюневи и свързани с тях изделия, изделия, различни от тютюневи изделия, бездимни тютюневи изделия, нови тютюневи изделия, нагреваеми тютюневи изделия и диазотен оксид (райски газ), наркотични вещества и енергийни напитки;

9. да не носят оръжие, както и други предмети, опасни за живота и здравето на учениците, учителите и служителите;

10. да носят ученическата си лична карта в училището и извън него и личната си карта пропуск (бадж) в сградата на училището;

11. да не възпрепятстват със своето поведение нормалното протичане на учебните часове;

12. да не използват мобилните си телефони по време на учебните часове и в сградите на училището без разрешение, както и да не правят видео и/или звукозаписи;

13. да присъстват в часовете по физическо възпитание и спорт с игрално облекло, вкл. когато са освободени от изучаването на предмета по здравословни причини;

14. да опазват материалната база и чистотата на територията на училището. При причиняване на щети ученикът или неговият родител (настойник, попечител) е длъжен да възстанови увреденото имущество в 7-дневен срок;

15. да не подсказват и да не преписват по време на учебен час и/или да не използват готови материали като свои;

16. да не се пързалят по стълбищните парапети; да не се надвесват от прозорците; да не застрашават с поведението си живота и здравето на учениците, учителите и служителите в сградата и/или района на училището;

17. да не преминават през системата за достъп без идентификация с чип или да използват чипа на друг ученик, както и да използват безпричинно за преминаване аварийната врата;

18. да не въвеждат външни лица в двора и сградата на училището;

19. да не организират и осъществяват политическа и религиозна пропаганда в училище, както и да не заявяват принадлежността си към различни видове групировки;

20. да не слушат музика на високоговорител от мобилно устройство в класната стая или в коридора на училището. При нарушение – съответното устройство се взема от учител или от дежурния заместник-директор и се връща на родителя;

21. да не консумират закуски и напитки в учебните помещения;

22. да не напускат класната стая при отсъствие на учител;

23. да спазват правилата за безопасност при работа в училищната компютърна мрежа и в Интернет.

(2) Всяко заснемане на клип и/или на снимка и разпространението им в Интернет без изричното съгласие на снимания е забранено и подлежи на санкциониране.

(3) Правилникът за дейността на училището може да предвиди и други права и задължения за учениците, доколкото те не противоречат на ЗПУО.

Чл. 136. (1) Ученик е този, който е записан в училището за обучение за завършване на клас.

(2) Ученик се отписва от училището, когато:

1. се премества в друго училище;

2. се обучава в дневна форма и не е посещавал училище по неуважителни причини за период, по-дълъг от два месеца;

3. се обучава в самостоятелна форма и не се е явил да положи съответните изпити в три поредни сесии.

(3) В случаите по ал. 2, т. 2 и 3, когато ученикът е в задължителна училищна възраст, директорът уведомява съответната районна администрация, РУО – София-град и органите за закрила на детето.

Раздел II
Подкрепа за личностно развитие на учениците

Чл. 137. (1) Училището осигурява подкрепа за личностно развитие на учениците съвместно с държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги.

(2) Училището самостоятелно разработва и прилага цялостни политики за:

1. подкрепа за личностно развитие на ученика;

2. изграждане на позитивен организационен климат;

3. утвърждаване на позитивна дисциплина;

4. развитие на училищната общност.

(3) Изграждането на позитивен организационен климат изисква създаване на условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование.

(4) При работата с учениците училището основава дейността си на принципа на позитивната дисциплина, който се свързва с мерки и подходи, гарантиращи изслушване на ученика, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите.

(5) При работата с учениците училището основава дейността си на принципа на превенцията на обучителните трудности и ранното оценяване на риска от тях. Тези мерки се прилагат към всички ученици в обща класна стая по ред, определен в Наредбата за приобщаващото образование.

Чл. 138. (1) Училището има етичен кодекс на училищната общност, който се приема от представители на Педагогическия съвет, Обществения съвет, настоятелството и на Ученическия съвет по ред, определен в приложение към този Правилник.

(2) Етичният кодекс се изготвя по достъпен и разбираем за учениците начин и се поставя на видно място в училището.

(3) Етичният кодекс се публикува на Интернет страницата на училището.

Чл. 139. (1) На учениците в НПГПФ се предоставя подкрепа за личностно развитие, която осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им.

(2) Подкрепата за личностно развитие се прилага в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всеки ученик.

(3) За реализиране на общата и допълнителната подкрепа в училището работи психолог и ресурсен учител.

Чл. 140. (1) Подкрепата за личностно развитие е обща и допълнителна.

(2) Общата и допълнителната подкрепа се осигуряват в училището. В случаите по чл. 111, ал. 1, т. 1 от ЗПУО – в домашни или в болнични условия, а при необходимост от разширяване на общата и допълнителната подкрепа и в зависимост от спецификата на дейностите – и от разстояние в електронна среда чрез използване на средствата на информационните и комуникационните технологии.

(3) Когато поради извънредни обстоятелства присъственият образователен процес в училището е преустановен, както и в случаите по чл. 105, ал. 1, 3 и 5 от ЗПУО, с изключение на обявяването на ден за честване на празника на общината, след заповед на министъра на образованието и науката подкрепата за личностно развитие на учениците в зависимост от спецификата си се осъществява от разстояние в електронна среда – в платформата „Тиймс“ на Майкрософт, интегрирано с платформата „Админ Плюс“.

(4) Подкрепата за личностно развитие може да се осъществява от разстояние в електронна среда и в случаите по чл. 115а, ал. 3, при условията на чл. 12, ал. 2 от ЗПУО и след заповед на директора на училището.

(5) Подкрепата за личностно развитие от разстояние в електронна среда се извършва от педагогическите специалисти в рамките на уговорената продължителност на работното им време.

Чл. 141. (1) Общата подкрепа за личностно развитие включва:

1. екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
2. допълнително обучение по учебни предмети при условията на ЗПУО;
3. допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;
4. консултации по учебни предмети;
5. кариерно ориентиране на учениците;
6. занимания по интереси;
7. библиотечно-информационно обслужване;
8. грижа за здравето;
9. осигуряване на общежитие;
10. поощряване с морални и материални награди;
11. дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
12. ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;
13. логопедична работа.

(2) Общата подкрепа се осигурява от училището.

Чл. 142. Екипната работа между учителите и другите педагогически специалисти включва обсъждане на проблеми и обмяна на добри практики при работата им с едни и същи ученици с цел повишаване ефективността на педагогическите подходи.

Чл. 143. Кариерното ориентиране включва взаимнодопълващи се дейности за информиране, диагностика, консултиране, посредничество и проследяване с оглед подпомагане на учениците в техния самостоятелен и осъзнат избор на образование и/или професия и осъществяване на връзка между училището и пазара на труда.

Чл. 144. Заниманията по интереси се организират за развитие на способностите и на компетентностите на децата и учениците, за изява на дарбите им в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското и здравното образование, както и за придобиване на умения за лидерство.

Чл. 145. Библиотечно-информационното обслужване се осигурява чрез училищна библиотека и гарантира свободен достъп до информация на учениците от различни документални източници в библиотечния фонд и в глобалната мрежа с цел изграждане на навици за четене и компетентности за търсене и ползване на информация.

Чл. 146. Грижата за здравето се осигурява чрез гарантиране на достъп на учениците до медицинско обслужване и програми за здравно образование и за здравословен начин на живот.

Чл. 147. (1) Учениците се поощряват с морални и с материални награди за високи постижения в образователната дейност, в заниманията по интереси и за приноса им към развитието на училищната общност при условия и по ред, определени с Наредбата за приобщаващото образование.

(2) Директорът на училището след решение на Педагогическия съвет със заповед може да учредява награди за децата и учениците.

(6) Награди за учениците може да бъдат определени и в приложение към този Правилник.

Чл. 148. (1) Училището осъществява дейности по превенция на тормоза и насилието, както и дейности за мотивация и преодоляване на проблемното поведение, които са израз на общата воля и на координираните усилия на всички участници в образователния процес.

(2) Видовете и съдържанието на дейностите по превенция на тормоза и насилието са подчинени на обща училищна политика, разработват се самостоятелно от училищната общност и може да включват:

1. изготвяне съвместно с учениците на правила за поведението им в паралелката;

2. разглеждане на теми от глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование в часа на класа, в заниманията по интереси и във факултативните часове;

3. партньорство с родителите;

4. дейности за развитие на компетентностите на всички членове на училищната общност.

Чл. 149. (1) Дейностите по мотивация и преодоляване на проблемното поведение включват:

1. обсъждане между ученика и класния ръководител с цел изясняване на възникнал проблем и получаване на подкрепа за разрешаването му;

2. използване на посредник при разрешаване на конфликт в училище;

3. консултиране на ученика с психолог;

4. създаване на условия за включване на ученика в група за повишаване на социалните умения за общуване и решаване на конфликти;

5. насочване на ученика към занимания, съобразени с неговите потребности;

6. индивидуална подкрепа за ученика от личност, която той уважава (наставничество);

7. участие на ученика в дейности в полза на паралелката или училището;

8. други дейности, определени с този Правилник.

(2) Условията и редът за осъществяване на дейностите по ал. 1, т. 1 – 7 са определени с Наредбата за приобщаващото образование.

Чл. 150. (1) Допълнителната подкрепа за личностно развитие включва:

1. работа с ученик по конкретен случай;

2. психо-социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания;

3. осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти;

4. предоставяне на обучение по специалните учебни предмети за учениците със сензорни увреждания;

5. ресурсно подпомагане.

(2) Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя на ученици:

1. със специални образователни потребности;

2. в риск;

3. с изявени дарби;

4. с хронични заболявания.

(3) Видът и формите на обучение, както и конкретните дейности за допълнителната подкрепа за личностно развитие се определят с плана за подкрепа на ученика. Планът за подкрепа на учениците по ал. 2, т. 1 определя и часовете за ресурсно подпомагане.

(4) Допълнителната подкрепа за личностно развитие се осигурява от училището.

Чл. 151. (1) Допълнителната подкрепа се предоставя въз основа на оценката на индивидуалните потребности, която се извършва от екипа за подкрепа за личностно развитие в училището.

(2) Екипът по ал. 1 осъществява и допълнителната подкрепа по чл. 187, ал. 1, т. 1 от ЗПУО.

(3) Екипът за подкрепа за личностно развитие се създава със заповед на директора за определен ученик по чл. 187, ал. 2 от ЗПУО.

(4) В състава на екипа за подкрепа за личностно развитие задължително се включва психолог. В екипа може да се включват и други специалисти, както и представители на органите за закрила на детето и на органите за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

(5) Екипът за подкрепа за личностно развитие работи съвместно с родителите, а при необходимост и с РЦППО – София-град и/или с центрове за подкрепа за личностно развитие.

Чл. 152. Екипът за подкрепа за личностно развитие в училището:

1. идентифицира силните страни на ученика, затрудненията, свързани с развитието, обучението и поведението му, както и причините за тяхното възникване;

2. извършва оценка на индивидуалните потребности на ученика;

3. изготвя и реализира план за подкрепа;

4. извършва наблюдение и оценка за развитие на всеки конкретен случай;

5. изпълнява и други функции, предвидени в Наредбата за приобщаващото образование.

Чл. 153. (1) Условията и редът за осигуряване на общата и на допълнителната подкрепа са определени с Наредбата за приобщаващото образование.

Чл. 154. (1) Училището приема ученици със СОП.

(2) В паралелка може да се обучават до трима ученици със СОП.

(3) При увеличаване на броя на децата и учениците в група или паралелка се назначава помощник-учител.

Чл. 155. (1) В училището обучението на ученици със СОП се подпомага от ресурсен учител съобразно потребността на ученика.

(2) Броят на ресурсните учители се определя в зависимост от броя на учениците със СОП, от вида на подкрепата и от броя часове за ресурсно подпомагане при условията на Наредбата за приобщаващото образование.

(3) В плана за подкрепа на ученика може да бъде определен и помощник на учителя.

(4) Изискванията към помощника на учителя и функциите му се определят с Наредбата за приобщаващото образование.

Чл. 156. За всички въпроси по подкрепата за личностно развитие на учениците в НПГПФ, неуредени с този Правилник, се прилага Наредбата за приобщаващото образование.

Раздел III
Санкции на учениците

Чл. 157. (1) За неизпълнение на задълженията, определени в ЗПУО, в нормативните актове по неговото прилагане и в този Правилник, след изчерпване на останалите механизми за въздействие върху вътрешната мотивация и за преодоляване на проблемното поведение на учениците може да се налагат следните санкции:

1. „Забележка“:

а) за допуснати 5 и повече отсъствия по неуважителни причини;

б) за системно нарушаване на Правилника за пропускателния режим на училището – повече от 3 пъти присъствие в училище без електронен чип;

в) при отказ на ученика да спазва разпорежданията на дежурен учител;

г) при присъствие в училище във вид, който е в противоречие с добрите нрави: да се явяват в училището в облекло и във вид, съответстващи на положението им на ученици и на добрите нрави: носене на разкъсани дънки; на блузи с надписи и/или щампи с нецензурно съдържание, или пропагандиращи употребата на забранени вещества; на къси блузи (над кръста); на блузи с дълбоки деколтета и гол гръб; на потници; на джапанки; на къси поли и панталони (тип шорти); на натрапчив и екстравагантен грим и/или прическа; боядисани (с различни цветове или в ярък цвят) коси; на шапки и използването на слънчеви очила по време на учебните часове в класните стаи; на пиърсинги по откритите части на тялото;

д) за неносене на ученическата лична карта и личната карта пропуск (бадж) в сградата на училището;

е) системно явяване без учебници и учебни помагала и без домашна работа;

ж) регистрирани над 3 забележки в електронния дневник за проява на негативно поведение и отношение в учебния процес;

з) първо провинение – за използване мобилен телефон и/или други електронни устройства по време на учебния час, както и правенето на видео- и/или звукозаписи без разрешение на учителя.

2. „Предупреждение за преместване в друго училище“:

а) за 10 и повече отсъствия по неуважителни причини;

б) при наложена санкция „забележка“ и повтарящи се прояви по т. 1 на този Правилник;

в) за прояви на агресия, водещи до тормоз и до проява на неуважение към помощния персонал, служителите, учителите или ръководството;

г) за умишлено увреждане на училищната материално-техническа база;

д) за умишлени действия, застрашаващи живота и здравето на ученици, учители и служители в училището;

е) за първо провинение – за употреба на алкохолни напитки, тютюневи и свързани с тях изделия, изделия, различни от тютюневи изделия, бездимни тютюневи изделия, нови тютюневи изделия, нагреваеми тютюневи изделия и диазотен оксид (райски газ), енергийни напитки;

ж) за поведение, което е в нарушение на установения ред при провеждане на екскурзии с учебна цел.

3. „Преместване в друго училище“:

а) за 15 отсъствия по неуважителни причини;

б) внасяне на оръжие и вещи, опасни за здравето и живота на учениците, учителите и служителите;

в) противообществени прояви и други нарушения на правно-етичните норми;

г) за второ провинение – за употреба на алкохолни напитки, тютюневи и свързани с тях изделия, изделия, различни от тютюневи изделия, бездимни тютюневи изделия, нови тютюневи изделия, нагреваеми тютюневи изделия и диазотен оксид (райски газ), енергийни напитки;

д) за разпространяване на наркотични вещества. Деянието се разглежда и санкционира от Училищната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни, съвместно с органите на МВР;

е) за системни прояви на агресия, водещи до тормоз или проява на неуважение към помощния персонал, служителите, учителите или ръководството.

4. „Преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение“:

а) за 15 и повече отсъствия по неуважителни причини;

б) за други тежки и/или повтарящи се нарушения, регламентирани в т. 3.

(2) Когато ученикът възпрепятства провеждането на учебния процес, учителят

може да го отстрани до края на учебния час, като задължително го насочва за разговор с дежурния заместник директор.

(3) Когато ученикът се яви в училище с облекло или във вид, които са в нарушение на този Правилник, както и когато състоянието му не позволява да участва в учебния процес, той се отстранява от училище до отпадане на основанието за отстраняването му.

(4) Веднага след приключването на учебния час по ал. 2 или след отстраняването на ученика по ал. 3 се предприемат дейности за мотивация и за преодоляване на проблемното поведение и се уведомява родителят.

(5) За ученика с наложена санкция се осигуряват и дейности за превенция и преодоляване на проблемно поведение.

Чл. 158. (1) Санкцията „преместване в друга паралелка в същото училище“ не се прилага, когато това налага промяна на професията или специалността.

(2) Санкцията „преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение“ се прилага за ученици, навършили 16-годишна възраст.

(3) Санкциите „преместване в друго училище“ и „преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение“ се налагат за тежки или системни нарушения.

(4) Санкции не се налагат на ученици, когато поведението им е резултат от увреждане или нарушение на здравето, посочено в медицински документи.

Чл. 159. (1) За едно нарушение не може да бъде наложена повече от една санкция по чл. 157, ал. 1. Мерките по чл. 157, ал. 2 и 3 се налагат независимо от санкциите по чл. 157, ал. 1.

(2) Видът на санкцията се определя, като се отчитат причините и обстоятелствата при извършване на нарушението, видът и тежестта му, както и възрастовите и личностните особености на ученика.

Чл. 160. (1) Санкциите са срочни.

(2) Срокът на санкциите е до края на учебната година.

(3) Когато санкциите „преместване в друга паралелка в същото училище“, „предупреждение за преместване в друго училище“, „преместване в друго училище“ и „преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение“ са наложени до 30 учебни дни преди края на втория учебен срок, те влизат в сила от началото на следващата учебна година.

Чл. 162. (1) Санкциите „забележка“ и „преместване в друга паралелка в същото училище“ се налагат със заповед на директора по мотивирано писмено предложение на класния ръководител, а всички останали санкции – със заповед на директора по предложение на Педагогическия съвет.

(2) Мярката по чл. 157, ал. 3 се налага със заповед на директора.

Чл. 163. (1) За откриване на процедура по налагане на санкциите по чл. 157, ал. 1 директорът задължително уведомява родителя, а в случаите по чл. 157, ал. 1, т. 3 – 5 – и съответните териториални структури за закрила на детето.

(2) В процедурата по налагане на санкция малолетният ученик се представлява от родителя си или от оправомощено от родителя лице, а непълнолетният ученик извършва всички действия лично, но със съгласието на родителите си.

(3) Ученикът има право преди налагане на съответната санкция да бъде изслушан и/или писмено да обясни фактите и обстоятелствата, свързани с конкретното нарушение. Изслушването задължително се извършва в присъствието на училищния психолог.

(4) Родителят на ученика има право да присъства на изслушването и да изрази мнение, както и да участва в процедурата по налагане на санкцията при условия и по ред, определени с Наредбата за приобщаващото образование.

(5) Конкретните условия и ред за налагане на санкциите по чл. 157 се определят с Наредбата за приобщаващото образование.

Чл. 164. (1) Заповедта за налагане на санкцията се издава в 14-дневен срок от предложението по чл. 162.

(2) В заповедта по ал. 1 се посочват видът на санкцията, срокът и мотивите за налагането и.

(3) Заповедта се съобщава в тридневен срок от издаването и на ученика и на родителя му, а заповедта за налагане на санкция „преместване в друго училище“ – и на началника на РУО – София-град.

(4) Заповедта по ал. 1 може да се оспорва по административен ред пред министъра на културата.

(5) Заповедта по ал. 1 може да се обжалва при условията и по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 165. (1) Наложените санкции се отразяват в електронния дневник и в личния картон на ученика.

(2) Ученик, на когото е наложена санкция „преместване в друго училище“, продължава обучението си в другото училище при условия и по ред, определени със заповед на началника на РУО – София-град.

(3) Ученик, на когото е наложена санкция „предупреждение за преместване в друго училище“, „преместване в друго училище“ или „преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение“, за срока на санкцията се лишава от правото да получава стипендия за постигнати образователни резултати.

(4) При налагане на мярката по чл. 157 ал. 2 ученикът няма право да напуска територията на училището по времето на отстраняването си. При изпълнението на мярката училището създава условия за работа с учениците за повишаване на мотивацията и социалните им умения за общуване.

Чл. 166. (1) Санкциите се заличават с изтичане на срока, за който са наложени, или предсрочно по реда, по който са наложени.

(2) По желание на ученика, след заличаване на санкциите „преместване в друга паралелка в същото училище“ и „преместване в друго училище“, той може да продължи обучението си в паралелката или в училището, в което е преместен.

(3) Заличаването се отбелязва в електронния дневник и в личния картон на ученика.

Чл. 167. (1) Освен налагането на санкция в зависимост от причините за проблемното му поведение на ученика се предоставя обща подкрепа за личностно развитие по чл. 178, ал. 1, т. 12 от ЗПУО.

(2) Видът на дейностите за обща подкрепа по ал. 1 се определя от координатора по чл. 7 он Наредбата за приобщаващото образование съвместно с класния ръководител, учителите на ученика и родителя.

(3) За преодоляване на проблемното поведение и за превенция на отпадането от училище на ученици, които извършват нарушения, отсъстват по неуважителни причини или са в риск от отпадане, класният ръководител и/или училищният психолог осъществяват връзката и сътрудничеството между училището, семейството и обкръжението на учениците.

Чл. 168. (1) В процедурата по налагане на санкцията малолетният ученик се представлява от родителя или от упълномощено от родителя лице, а непълнолетният ученик извършва всички действия лично, но със съгласието на родителя си.

(2) В случай че родителят ще отсъства от настоящия си адрес за срок повече от един месец, той уведомява писмено директора на училището, като посочва лице, което ще контактува с училището за времето на отсъствието му по всички въпроси, свързани с училищното образование, с изключение на отписване на ученика от училището или промяна на формата на обучение, както и на адрес и контакти на лицето.

(3) При неизпълнение от страна на родителя на задълженията по ал. 2, както и в случаите, когато родителят или лицето по ал. 2 не могат да бъдат открити на посочения адрес, директорът на училището сигнализира дирекция „Социално подпомагане“ по настоящия адрес на ученика за предприемане на действия при условията и по реда на Закона за закрила на детето.

Чл. 169. (1) Отсъствията на учениците от училище се отчитат в учебни часове.

(2) Закъснение на ученика за учебен час до 20 минути се отчита като половин от-

съствие, а закъснение на ученика за учебен час с повече от 20 минути – като едно отсъствие.

(3) Ако ученикът отсъства от училище един учебен ден и няма данни, че е налице уважителна причина по чл. 62, ал. 1, класният ръководител е длъжен да уведоми за това родителя с писмо, по имейл или в телефонен разговор и да обсъди с него възможностите за отстраняване на причините за отсъствието.

(4) Броят на отсъствията на ученика се отбелязва в дневника на класа, а в края на всеки учебен срок се вписва в ученическата книжка на ученика.

Чл. 170. (1) Ученикът може да отсъства от училище по уважителни причини в следните случаи:

1. по медицински причини, за което представя медицински документ до 3 учебни дни след връщането си в училище, издаден от общопрактикуващ лекар или от лекар в лечебно заведение;

2. поради участие в други дейности извън учебния процес, като състезания, конкурси, олимпиади, фестивали, концерти, спектакли, изложби и други, при представяне на документ от спортния клуб, в който ученикът членува, от организаторите на дейностите, от институцията, от името на която участва в тях, и след потвърждение от родителя;

3. до 15 учебни дни, но не повече от 5 дни наведнъж, през учебната година въз основа на писмено заявление от родителя до класния ръководител, в което подробно се описват причините за отсъствието.

(2) Заявлението по ал. 1, т. 3 се подава преди отсъствието на ученика, а ако това е невъзможно, родителят уведомява класния ръководител в телефонен разговор или по имейл и подава заявлението веднага след връщането на ученика в училище.

(3) Ученик може да отсъства по уважителни медицински причини от учебния час по учебния предмет физическо възпитание и спорт, когато е противопоказно физическото натоварване и присъствието му в учебния час. Видът на заболяването и заключението за освобождаване от обучение по учебния предмет физическо възпитание и спорт се удостоверяват с медицински документ.

(4) Не може да отсъства от учебния час по учебния предмет физическо възпитание и спорт ученик, за който е противопоказно физическо натоварване, но не и присъствието в учебния час.

(5) Когато освобождаването на ученика от обучение по физическо възпитание и спорт е за целия учебен срок или за учебната година, ученикът няма право да напуска територията на училището по време на учебния час, а директорът въз основа на представените медицински документи определя със заповед начина на уплътняване за ученика на времето, определено за учебните часове. Заповедта се съобщава на родителя на ученика.

Чл. 171. Санкциите „преместване в друго училище“ и „преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение“ може да се налагат и за допуснати повече от 15 отсъствия по неуважителни причини през учебната година.

Чл. 172. (1) Директорът на училището задължително писмено уведомява родителя или съответното лице по чл. 60, ал. 1 или 2 от Наредбата за приобщаващото образование за откриването на процедура по налагане на санкция, а в случаите на налагане на санкция „предупреждение за преместване в друго училище“, „преместване в друго училище“ или „преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение“ – и съответните териториални структури за закрила на детето.

(2) В уведомлението по ал. 1 се посочват извършеното от ученика нарушение и условията по чл. 60, ал. 1 и чл. 65, ал. 2 от Наредбата за приобщаващото образование, при които родителят или определеното лице по чл. 60, ал. 2 от Наредбата за приобщаващото образование може да участва в процедурата по налагане на санкцията.

(3) Връчването на уведомлението по ал. 1 се извършва от служител на училището, по пощата или чрез куриерска служба с препоръчана пратка с обратна разписка на адреса на родителя или на лицето по чл. 60, ал. 2 от Наредбата за приобщаващото образование. Съобщаването по ал. 1 може да се извърши и на посочен от родителя или лицето по чл.

60, ал. 2 от Наредбата за приобщаващото образование електронен адрес, като в този случай връчването се удостоверява с копие от електронния запис за това.

Чл. 173. (1) Преди налагане на санкция директорът или упълномощено от него лице задължително изслушва ученика в присъствието на психолога и/или се запознава с писменото обяснение на ученика на фактите и обстоятелствата, свързани с конкретното нарушение. На изслушването присъства и социален работник в съответствие с чл. 15, ал. 4 от Закона за закрила на детето.

(2) Родителят на ученика, съответно лицето по чл. 60, ал. 2 от Наредбата за приобщаващото образование, има право да присъства на изслушването и да изрази мнение.

(3) По предложение на класния ръководител и/или по молба на непълнолетния ученик, съответно на родителя или лицето по чл. 60, ал. 2 от Наредбата за приобщаващото образование, когато ученикът е малолетен, изслушването на ученика може да се извърши и в присъствието на учител, на друг педагогически специалист от училището или на друго лице, на което ученикът има доверие.

(4) За изясняване на фактите и обстоятелствата по време на изслушването директорът може да покани за участие и за изразяване на мнение учители, които преподават на ученика, както и ученици от училището, запознати с конкретното нарушение.

(5) За всяка процедура по налагане на санкция и на мярка по чл. 157, ал. 2 или 3 се определя лице, което да представи обстоятелствата, свързани с извършеното нарушение – класният ръководител или учител, който преподава на ученика.

Чл. 174. В зависимост от тежестта на нарушенията и обстоятелствата класният ръководител и/или Педагогическият съвет обективно преценяват и предлагат на директора съответната санкция.

Чл. 175. Преди налагане на санкции се взема предвид мнението на класния ръководител на ученика.

Чл. 176. (1) Заповедта за налагане на санкцията се издава при спазване на разпоредбите на чл. 205 от ЗПУО.

(2) В мотивите се посочват предприетите дейности за мотивация на ученика и за преодоляване на проблемното му поведение, в случай че такива са били предприети, и причините те да не дадат резултат.

Чл. 177. (1) Наложените санкции се отразяват в ученическата книжка, в личния картон/личното образователно дело на ученика и в електронния дневник.

(2) Ученик, на когото е наложена санкция „преместване в друго училище“, продължава обучението си в другото училище при условия и по ред, определени със заповед на началника на РУО – София-град.

(3) Ученик, на когото е наложена санкция „предупреждение за преместване в друго училище“, „преместване в друго училище“ или „преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение“, за срока на санкцията се лишава от правото да получава стипендия за отличен успех.

(4) Санкциите се заличават с изтичане на срока, за който са наложени, или предсрочно по реда, по който са наложени.

Глава осма
РОДИТЕЛИ

Чл. 178. (1) Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и училището се осъществяват чрез индивидуални консултации, родителски срещи, обучения, както и всеки път, когато конкретна ситуация или поведение на ученика го прави необходимо.

(2) Средство за връзка със семейството на ученика може да бъде и електронната поща на един от родителите, както и електронният дневник на паралелката.

Чл. 179. Родителите имат следните права:

1. периодично и своевременно да получават информация за успеха и развитието на децата им в образователния процес, за спазването на правилата в училището и за приобщаването им към общността;

2. да се срещат с ръководството на училището, с класния ръководител, с учителите и с другите педагогически специалисти в определеното приемно време или в друго удобно за двете страни време;

3. да се запознаят с училищния учебен план;

4. да присъстват и при желание от тяхна страна да бъдат изслушвани, когато се решават въпроси, които засягат права и интереси на ученика;

5. най-малко веднъж годишно да получават информация, подкрепа и консултиране по въпроси, свързани с образованието, с кариерното ориентиране и с личностното развитие на децата им;

6. да избират и да бъдат избирани в обществения съвет на училището;

7. да изразяват мнение и да правят предложения за развитие на Училището.

Чл. 180. (1) Родителите имат следните задължения:

1. да осигуряват редовното присъствие на ученика в училище, като уведомяват своевременно училището в случаите на отсъствие на ученика;

2. да запишат при условията на чл. 12 от ЗПУО ученика в училище;

3. редовно да се осведомяват за своите деца относно приобщаването им в училищната среда, успеха и развитието им в образованието и спазването на училищните правила;

4. да спазват този Правилник и да съдействат за спазването му от страна на ученика;

5. да участват в процеса на изграждане на навици за самоподготовка като част от изграждането на умения за учене през целия живот;

6. да участват в родителските срещи;

7. да се явяват в училището след покана от учител, директора или друг педагогически специалист в подходящо за двете страни време.

(2) Родителите, чиито деца се обучават в самостоятелна форма на обучение по чл. 112, ал. 1, т. 2 от ЗПУО, са длъжни да гарантират постигането на целите по чл. 5 от ЗПУО, да осигурят необходимите условия за обучение, учебници и учебни помагала, както и да прилагат по свой избор методики и подходи, съобразени с възрастта, индивидуалните потребности и интересите на ученика.

Глава девета
УЧИТЕЛИ, ДИРЕКТОР И ДРУГИ ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ

Раздел I
Общи положения

Чл. 181. Учителите, директорът и заместник-директорите, които изпълняват норма преподавателска работа, са педагогически специалисти.

Чл. 182. (1) Необходимите компетентности като съвкупност от знания, умения и отношения по нива на кариерното развитие за всеки вид педагогически специалист се определят в професионален профил.

(2) Професионалният профил и постигнатите резултати в обучението на учениците им са основа за определяне на приоритети за професионално усъвършенстване, както и за подпомагане на самооценката и за атестирането на педагогическите специалисти.

Чл. 183. (1) Длъжностите на педагогическите специалисти се заемат от български граждани, придобили висше образование в съответното на длъжността професионално направление съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления и професионална квалификация, необходима за изпълнението на съответната длъжност.

(2) Длъжностите на педагогическите специалисти може да се заемат и от:

1. граждани на други държави членки;

2. чужди граждани, ако са предложени по междудържавни спогодби;

3. продължително пребиваващи в страната чужди граждани – със съгласие на началника на РУО – София-град;

4. дългосрочно и постоянно пребиваващи в страната чужди граждани.

(3) Учителска длъжност се заема от лица с висше образование по специалност от професионално направление съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления и професионална квалификация „учител“.

(4) Учителска длъжност по учебен предмет от професионалната подготовка, за който няма съответно професионално направление в Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, може да се заема и от лица без висше образование и без професионална квалификация „учител“, ако те са придобили съответната професионална квалификация при условията и по реда на ЗПОО.

(5) Учителска длъжност по учебен предмет от професионалната подготовка, както и от специализираната подготовка може да се заема и от лица със завършено висше образование по съответната специалност и без професионална квалификация „учител“.

(6) Учителска длъжност по учебен предмет „Чужд език“, с изключение на английски, испански, италиански, немски, руски и френски език, може да се заема и от лица със завършено висше образование по съответната специалност и без професионална квалификация „учител“.

(7) В случаите, когато учителска длъжност се заема от лица без професионална квалификация „учител“, Училището изготвя и реализира план за придобиване на педагогически компетентности от съответното лице.

Чл. 184. (1) В училището се провежда практическа подготовка на:

1. студенти, които се обучават за придобиване на степен на висше образование в професионално направление, съответно на длъжностите на педагогическите специалисти;

2. лицата, които са придобили степен на висше образование и се обучават за придобиване на професионална квалификация „учител“.

(2) Лицата по ал. 1, които самостоятелно участват в образователния процес под ръководството на учител-наставник, са стажант-учители.

(3) За организирането и провеждането на практическата подготовка по ал. 1 се сключва договор между Училището и съответното висше училище.

Чл. 185. (1) Не може да заема длъжност на педагогически специалист лице, което:

1. е осъждано за умишлено престъпление от общ характер независимо от реабилитацията;

2. е лишено от право да упражнява професията;

3. страда от заболявания и отклонения, които застрашават живота и здравето на учениците, определени с наредба, издадена от министъра на здравеопазването съгласувано с министъра на образованието и науката.

(2) Разпоредбата на ал. 1, т. 1 не се прилага за лицата, осъдени по наказателни дела, посочени в чл. 1 от Закона за политическа и гражданска реабилитация на репресирани лица.

(3) При възникване на обстоятелство по ал. 1 трудовото правоотношение с педагогическия специалист се прекратява при условията и по реда на Кодекса на труда.

(4) Разпоредбите на ал. 1, 2 и 3 се прилагат и за заемането на всички останали длъжности.

Чл. 186. Трудовите договори с педагогическите специалисти се сключват и прекратяват от директора на училището.

Чл. 187. (1) Функциите, професионалните профили, длъжностите и необходимата за заемането им професионална квалификация, както и условията и редът за повишаване на квалификацията, за кариерното им развитие и за атестирането на педагогическите специалисти, включително критериите за атестиране и съставът на атестационната комисия, са определени в Наредба № 12 от 01.09.2016 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

(2) Условията и редът за организиране и провеждане на практическа подготовка на

стажант-учителите по чл. 214 от ЗПУО са определени в Наредба № 12 от 01.09.2016 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

Раздел II
Права и задължения

Чл. 188. (1) Педагогическите специалисти имат следните права:

1. да бъдат зачитани правата и достойнството им;

2. да определят методите и средствата за провеждане на образователния процес съобразно принципите и целите, определени в ЗПУО и този правилник;

3. да участват във формирането на политиките за развитие на училището;

4. да получават професионална подкрепа в процеса на изпълнение на служебните си задължения;

5. да повишават квалификацията си;

6. да бъдат поощрявани и награждавани.

(2) Педагогическите специалисти имат следните задължения:

1. да осъществяват обучение и възпитание на учениците в съответствие с ДОС;

2. да опазват живота и здравето на учениците по време на образователния процес и на други дейности, организирани от училището;

3. да зачитат правата и достойнството на учениците и другите участници в училищното образование и да сътрудничат и партнират със заинтересованите страни;

4. да поддържат и повишават квалификацията си съобразно политиките за организационно развитие на училището и специфичните потребности на учениците, с които работят, с цел подобряване качеството на образованието им.

(3) На педагогическите специалисти се дължи почит и уважение от учениците, родителите, административните органи и обществеността.

Чл. 189. (1) Освен в случаите, определени в ЗПУО и този правилник, педагогически специалист не може да извършва срещу заплащане обучение или подкрепа по смисъла на чл. 178, ал. 1, т. 2 – 7 и 14 и чл. 187, ал. 1, т. 2 и 4 от ЗПУО на ученици, с които работи в училището, ако това заплащане е от името и за сметка на учениците, включително със средства от училищното настоятелство.

(2) Педагогически специалист няма право да участва при изготвяне и оценяване на изпитни материали и да извършва проверка и оценка на изпитни работи, ако е подготвял ученици за явяването им на съответния изпит срещу заплащане, ако това заплащане е от името и за сметка на учениците.

(3) В едномесечен срок от началото на всяка учебна година педагогическият специалист подава пред директора писмена декларация относно обстоятелството дали срещу заплащане от името и за сметка на учениците през предходната учебна година е извършвал обучение или подкрепа по смисъла чл. 178, ал. 1, т. 2 – 7 и 14 и чл. 187, ал. 1, т. 2 и 4 от ЗПУО на ученици и че това не са били ученици, с които педагогическият специалист е работил в училището в същия период.

(4) Преди включването в дейности по ал. 2 педагогическият специалист подава декларация, че не е подготвял ученици за явяването им на съответния изпит срещу заплащане от тях или от родителите им.

(5) При установяване нарушение на ал. 1 и 2, както и в случаите на неподаване на декларацията по ал. 3 или при подаване на декларация с невярно съдържание педагогическите специалисти носят дисциплинарна отговорност по реда на Кодекса на труда.

Раздел III
Повишаване квалификацията на педагогическите специалисти в училището

Чл. 190. (1) Повишаването на квалификацията е непрекъснат процес на усъвър-

шенстване и обогатяване компетентностите на педагогическите специалисти за ефективно изпълнение на изискванията на изпълняваната работа и за кариерно развитие.

(2) Педагогическите специалисти са длъжни ежегодно да повишават квалификацията си с цел подобряване качеството на работата им и повишаване резултатите и качеството на подготовка на учениците.

(3) Директорът е длъжен да осигури необходимите условия за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти.

Чл. 191. (1) Повишаването на квалификацията на педагогическите специалисти се извършва от специализирани обслужващи звена, от висши училища, от научни организации и от обучителни организации, чиито програми за обучение са одобрени при условията и по реда на ЗПУО.

(2) Повишаването на квалификацията на педагогическите специалисти по ал. 1 се измерва чрез система от квалификационни кредити и се удостоверява с документ. Системата от квалификационни кредити са определени в Наредба № 12 от 01.09.2016 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

(3) Педагогическите специалисти са длъжни да повишават квалификацията си по програми на организациите по ал. 1 в не по-малко от 48 академични часа за всеки период на атестиране.

Чл. 192. (1) Повишаването на квалификацията на педагогическите специалисти може да се организира и училището чрез обмяна на добри практики в различни форми, както и по международни и национални програми. Вътрешноинституционалната квалификация се измерва в академични часове и за нея не се присъждат квалификационни кредити.

(2) Директорът е длъжен да осигури условия за повишаване на квалификацията по ал. 1 в не по-малко от 16 академични часа годишно за всеки педагогически специалист.

Чл. 193. (1) Повишаването на квалификацията се осъществява по програми и във форми по избор на педагогическия специалист в съответствие с професионалния профил на изпълняваната длъжност, с професионалното развитие на педагогическия специалист, с резултата и препоръките от атестацията му, както и с националната, регионалната и училищната политика.

(2) Повишаването на квалификацията на конкретния педагогически специалист е насочено и към напредъка на учениците, както и към подобряване на образователните им резултати.

Чл. 194. (1) Въз основа на достигнатото равнище на квалификация педагогическите специалисти може да придобиват професионално-квалификационни степени.

(2) По-високото равнище на квалификация е основа за придобиване на по-висока професионално-квалификационна степен.

(3) Професионално-квалификационните степени и условията и редът за придобиването им са определени с Наредба № 12 от 01.09.2016 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

Чл. 195. (1) Постигнатите компетентности се отразяват в професионално портфолио на педагогическия специалист. Професионалното портфолио се съставя задължително от педагогическия специалист и включва разработени материали, които доказват активното му участие в реализирането на политиката на училището, професионалните му изяви, професионалното му усъвършенстване и кариерното му израстване, както и постигнатите резултати с учениците.

(2) Професионалното портфолио подпомага атестирането и самооценяването на педагогическия специалист.

(3) Целите, функциите и съдържанието на професионалното портфолио са определени с държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти Наредба № 12 от 01.09.2016 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

Раздел IV
Кариерно развитие на педагогическите специалисти в училището

Чл. 196. (1) Кариерното развитие е процес на усъвършенстване на компетентности при последователно заемане на учителски длъжности или при придобиване на степени с цел повишаване качеството и ефективността на образованието.

(2) Учителските длъжности са:

1. учител;
2. старши учител;
3. главен учител.

(3) Основа за кариерно развитие на педагогическите специалисти са учителският стаж, получените квалификационни кредити, придобитата професионално-квалификационна степен, както и резултатите от атестирането им.

(4) По-големият брой квалификационни кредити и по-високата професионално-квалификационна степен са основание за по-бързо кариерно развитие на педагогическите специалисти, независимо от учителския стаж.

(5) Условията и редът за заемане на учителските длъжности по ал. 2 са определени в Наредба № 12 от 01.09.2016 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

Чл. 197. (1) Атестирането е процес на оценяване на съответствието на дейността на учителите, директора, заместник-директорите с професионалния им профил, с изискванията за изпълнение на длъжността, както и със стратегията за развитие на училището, а за директора и заместник-директорите – и на управленската им компетентност.

(2) Атестирането се извършва на всеки 4 години.

(3) Съставът и редът за назначаване на комисията по ал. 2, скалата на оценяване, критериите и процедурата за атестиране са определени в Наредба № 12 от 01.09.2016 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

(4) Оценката от атестирането освен за кариерното развитие може да служи и за насочване за повишаване на квалификацията и поощряване на атестирания педагогически специалист.

(5) При получена най-ниска оценка от атестирането работодателят заедно с атестационната комисия:

1. правят анализ на причините, довели до ниската оценка;
2. изработват план за методическо и организационно подпомагане на получилия ниска оценка педагогически специалист;
3. определят наставник или наставници, които да осъществят методическа и организационна подкрепа;
4. представят в РУО – София-град в едномесечен срок от провеждането на атестирането документите по т. 1, 2 и 3 за осигуряване на методическа подкрепа.

(7) В случаите по ал. 6 повторно атестиране на лицето се извършва една година след предприемане на мерките по ал. 6, т. 1, 2 и 3.

(8) Ако при атестирането по ал. 7 отново е получена най-ниска оценка, лицето се освобождава от длъжност при условията на чл. 328, ал. 1, т. 5 от Кодекса на труда.

(9) При получена оценка от атестирането с една степен по-висока от най-ниската се прилагат мерките по ал. 6, т. 1, 2 и 3.

Раздел V
Поощряване и награждаване на педагогическите специалисти

Чл. 198. (1) Педагогическите специалисти се поощряват с морални и материални награди за високи постижения в образователния процес.

Чл. 199. (1) Педагогическите специалисти може да бъдат награждавани с отличия

и награди за образцово изпълнение на задълженията си със заповед на директора.

(2) Отличията и наградите по ал. 1 са определени в Приложение към този Правилник.

Глава десета
ИНФОРМАЦИЯ И ДОКУМЕНТИ

Чл. 200. (1) Документите в училището се създават, обработват и съхраняват при спазване на Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование.

(2) Документите, издавани или водени от училището, се попълват на български книжовен език с изключение на случаите, предвидени в ЗПУО и този правилник.

Глава единадесета
ОРГАНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

Чл. 201. (1) Орган за управление и контрол в училището е директорът.

(2) Директорът управлява и представлява училището.

Чл. 202. Директорът организира и контролира цялостната дейност на училището в съответствие с правомощията, определени с Наредба № 15 от 22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

Чл. 203. (1) В изпълнение на своите правомощия директорът издава заповеди.

(2) Административните актове на директора могат да се оспорват по административен ред пред министъра на културата.

(3) Административните актове на директора могат да се обжалват по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 204. При управлението и контрола на учебната, учебно-производствената и административно-стопанската дейност директорът се подпомага от един или няколко заместник-директори.

Чл. 205. (1) При отсъствие на директора за срок, по-малък от 60 календарни дни, той се замества от определен със заповед за всеки конкретен случай заместник-директор, а при невъзможност – от определен със заповед педагогически специалист от училището. Заповедта се издава от директора, а при невъзможност – от министъра на културата.

(2) При отсъствие на директора за срок, по-дълъг от 60 календарни дни, министърът на културата сключва трудов договор с друго лице за временно изпълняване на длъжността „директор“.

Чл. 206. (1) Специализиран орган за разглеждане и решаване на основни педагогически въпроси в училището е Педагогическият съвет.

(2) Педагогическият съвет включва в състава си всички педагогически специалисти.

(3) Директорът е председател на Педагогическия съвет.

(4) В заседанията на Педагогическия съвет с право на съвещателен глас могат да участват представители на Обществения съвет, Настоятелството, медицинското лице, което обслужва училището, ученици, както и други лица.

(5) Директорът, в качеството си на председател на Педагогическия съвет, кани писмено представителите на Обществения съвет и на Настоятелството на заседанията на Педагогическия съвет, като им предоставя възможно най-пълна информация по въпросите, които предстои да бъдат обсъждани.

Чл. 207. (1) Педагогическият съвет:

1. приема стратегия за развитие на училището за следващите 5 години с приложени към нея план за действие и финансиране;
2. приема Правилника за дейността на училището;
3. приема училищния учебен план;
4. приема формите на обучение;

5. приема Годишния план за дейността на училището;

6. приема учебни планове за индивидуална форма на обучение;

7. предлага на директора разкриване на занимания по интереси;

8. прави предложения на директора за награждаване на ученици и за налагане на съответните санкции в предвидените в този закон случаи;

9. определя училищни символи и ритуали и други отличителни знаци;

10. определя ученическа униформа;

11. участва със свои представители в създаването и приемането на Етичния кодекс на училищната общност;

12. запознава се с бюджета на училището, както и с отчетите за неговото изпълнение;

13. периодично, най-малко три пъти през една учебна година, проследява и обсъжда нивото на усвояване на компетентности от учениците и предлага съвместни мерки между учителите с цел подобряване на образователните резултати;

14. упражнява други правомощия, определени с нормативен акт.

(2) Документите по ал. 1, т. 1 – 5 се публикуват на интернет страницата на училището.

(3) Стратегията за развитие на училището се разработва за изпълнение на стратегически цели и специфични за него цели най-малко по следните насоки:

1. качество на образованието и мерки за неговото повишаване;

2. патриотично възпитание, формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности на децата и учениците;

3. осигуряване на условия за физическа активност и участие в спортни дейности;

4. гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование;

5. механизъм за съвместна работа с институциите по обхващане и включване в системата на предучилищното и училищното образование на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст;

6. предоставяне на равни възможности за обучение и/или възпитание;

7. приобщаване на деца и ученици;

8. противодействие на тормоза и насилието;

9. превенция на риск от ранно отпадане от системата на предучилищното и училищното образование.

(4) Задачите за постигане на целите по ал. 3 се планират в стратегията по години, като резултатите се отчитат в края на всяка учебна година.

Глава дванадесета
УЧЕНИЧЕСКИ СЪВЕТ (УС)

Чл. 208. УС осъществява своята дейност съгласно разпоредбите на Наредба № 13 от 21.09.2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование.

Ученически съвет на паралелката (УСП)

Чл. 209. (1) Съставът на УСП се определя от учениците чрез явно гласуване всяка учебна година.

(2) УСП:

1. участва в планирането на тематиката в часа на класа;

2. съдейства за спазване на правата на учениците;

3. участва активно в решаване на проблемите на паралелката.

(3) Председателят или заместник-председателят на УСП е член на Ученическия съвет на училището (УСУ).

(4) При внасяне на предложение за налагане на санкция на ученик от паралелката

класният ръководител го съгласува с УСП. Ако има различие, се внасят и двете предложения.

Ученически съвет на училището (УСУ)

Чл. 210. (1) УСУ на училището се състои от председателите и/или заместник-председателите на УСП и се ръководи от председател и заместник-председател, които се избират за срок от 4 години. Изборът им се осъществява от УСУ.

(2) УСУ:

1. участва в планирането на образователно-възпитателната дейност в училището;

2. участва в награждаването и санкционирането на учениците;

3. участва в организирането на извънкласните и извънучилищните форми на дейност;

4. участва в организирането и провеждането на училищните мероприятия;

5. изготвя график за дежурство на ученици за I и II учебен срок по етажи и прилежащи територии на училището и отразява нарушенията в дневник.

6. предлага на училищното ръководство и на Педагогическия съвет мерки за подобряване на образователно-възпитателен процес.

(3) По преценка на директора на училището председателят и заместник-председателят на УСУ могат да участват в заседание на Педагогическия съвет с право на съвещателен глас.

Глава тринадесета
ОБЩЕСТВЕН СЪВЕТ

Чл. 211. Обществения съвет е орган за подпомагане на развитието на училището и за граждански контрол на управлението му.

Чл. 212. (1) Обществения съвет се състои от 7 членове и включва един представител на Министерството на културата и най-малко трима представители на родителите на ученици от училището.

(2) Представителите на родителите се излъчват в два етапа:

1. първи етап – срещи на родителите на всяка паралелка, на които се избират по двама представители от паралелка;

2. втори етап – събрание на избраните родители, свикано от директора на училището. На събранието се избират представителите на родителите и се избират и резервни членове на Обществения съвет.

(3) Конкретният брой на членовете на Обществения съвет се определя от директора на училището.

(4) Председателят на Обществения съвет се избира от членовете му.

(5) Членовете на обществения съвет се определят за срок, не по-дълъг от 3 години.

Чл. 213. (1) Обществения съвет се свиква на заседание най-малко 4 пъти годишно, като задължително провежда заседание в началото на учебната година.

(2) С право на съвещателен глас в работата на Обществения съвет на училището участват поне трима представители на ученическия съвет.

(3) С право на съвещателен глас в работата на Обществения съвет на училището участва и представител на настоятелството.

(4) В заседанията на Обществения съвет могат да бъдат канени и служители на училището, на РУО – София-град, експерти, на синдикатите, на юридическите лица с нестопанска цел и други заинтересовани лица.

Чл. 214. (1) Директорът на училището има право да присъства на заседанията на обществения съвет и да изразява становище по разглежданите въпроси.

(2) Директорът е длъжен при поискване от обществения съвет да предоставя всички сведения и документи, необходими за дейността му.

(3) При необходимост директорът може да отправи искане до председателя на обществения съвет за свикването му.

Чл. 215. (1) Обществеият съвет в училището:

1. одобрява стратегията за развитие на училището и приема ежегодния отчет на директора за изпълнението ѝ;

2. участва в работата на Педагогическия съвет при обсъждането на стратегията за развитие на училището, в частта ѝ по чл. 207, ал. 3, т. 6 и 9 и при обсъждане на избора на ученическа униформа;

3. предлага политики и мерки за подобряване качеството на образователния процес въз основа на резултатите от самооценката на институцията и външното оценяване;

4. дава становище за разпределението на бюджета по дейности и размера на капиталовите разходи, както и за отчета за изпълнението му;

5. съгласува предложението на директора за разпределение на средствата от установеното към края на предходната година превишение на постъпленията над плащанията по бюджета на училището;

6. съгласува училищния учебен план;

7. участва с представител на родителите в комисиите за атестиране на директорите при условията и по реда на Наредба № 15 от 22.07.2019 за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти;

8. съгласува избора от учителите на учебниците и учебните комплекти, които се предоставят за безвъзмездно ползване на учениците;

9. сигнализира компетентните органи, когато при осъществяване на дейността си констатира нарушения на нормативните актове;

10. дава становище по училищния план-прием;

11. участва с представители в създаването и приемането на Етичния кодекс на училищната общност;

12. участва с представители в провеждането на конкурса за заемане на длъжността „директор“;

13. участва с представители в заседанията на Педагогическия съвет с право на съвещателен глас.

(2) При неодобрение от Обществения съвет на актовете по ал. 1, т. 1 и т. 6, те се връщат с мотиви за повторно разглеждане от Педагогическия съвет. При повторното им разглеждане Педагогическият съвет се произнася по мотивите и взема окончателно решение.

Чл. 216. Условията и редът за създаването, устройството и дейността на обществения съвет са уредени с Правилника за създаването, устройството и дейността на обществените съвети към детските градини и училищата, издаден от министъра на образованието и науката.

Глава четиринадесета
УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО

Чл. 217. (1) Управление на качеството е непрекъснат процес на организационно развитие, основан на анализиране, планиране, изпълнение на дейностите, оценяване и внасяне на подобрения в работата на училището.

(2) Анализирането, планирането, изпълнението на дейностите и внасянето на подобрения в работата на училището се извършват при условия и по ред, определени в Наредба за управлението на качеството в институциите.

(3) Оценяването се извършва чрез самооценяване и инспектиране.

(4) Самооценяването се извършва при условия и по ред, определени в Наредба за управлението на качеството в институциите, а инспектирането – при условия и по ред, определени с Наредба № 18 от 09.09.2021 г. за инспектирането на детските градини и училищата.

Чл. 218. Самооценяването е насочено към изготвяне на вътрешна оценка на качеството на предоставяното образование чрез дейности, процедури и критерии, определени

от училището.

Чл. 219. (1) Инспектирането се извършва на всеки 5 години от Националния инспекторат по образованието.

(2) Директорът и всички служители в училището са длъжни да оказват съдействие на инспекторите при осъществяване на правомощията им и да осигуряват подходящи помещения и технически средства за извършване на инспекциите.

Глава петнадесета
ФИНАНСИРАНЕ И ИМУЩЕСТВО

Раздел I.
Финансиране

Чл. 220. (1) Дейностите в Училището се финансират със средства от държавния бюджет и други източници.

(2) Средствата от държавния бюджет са за:

1. издръжка на дейностите по възпитание и обучение на учениците;
2. подпомагане на равния достъп и подкрепа за личностно развитие;
3. развитие на училището;
4. изпълнение на национални и европейски програми и проекти.

(2) Дейностите, които се финансират изцяло или частично от държавния бюджет по стандарти, са определени в Наредбата за финансирането на институциите.

Чл. 221. (1) Средствата за подпомагане на равния достъп и за подкрепа за личностно развитие включват:

1. ученически стипендии;
2. закупуване на учебници и учебни комплекти за училищната библиотека;
3. дейности, свързани с общата и с допълнителната подкрепа за личностно развитие;
4. дейности, свързани с ученическия отдих и спорт;
5. реализиране на училищни програми за превенция на отпадането от училище и за намаляване броя на преждевременно напусналите;
6. подкрепа за ученици с изявени дарби;
7. други дейности, спомагащи за повишаване на обхвата и равния достъп до образование.

Чл. 222. (1) Средствата за развитие на училището включват:

1. разходи за подобряване на материалната база;
2. средства за повишаване на качеството на обучението;
3. средства за развитие и за подпомагане на педагогическите специалисти по чл. 219, ал. 5 ЗПУО;
4. библиотечно-информационно осигуряване;
5. други разходи, насочени към подобряване на физическата среда и на образователния процес.

Чл. 223. (1) Училището прилага система на делегиран бюджет, която дава право на директора:

1. на второстепенен разпоредител с бюджет;
2. да извършва компенсирани промени по плана на приходите и разходите, в т.ч. между дейности, като уведомява за това първостепенния разпоредител с бюджет;
3. да се разпорежда със средствата на училището;
4. да определя числеността на персонала, индивидуалните възнаграждения, преподавателската натовареност и броя на групите и паралелките, както и броя на учениците в тях съобразно утвърдения бюджет на училището и нормите, определени в подзаконовите нормативни актове, като осигурява прилагането на учебния план.

(2) Училището има право да реализира и собствени приходи при спазване разпоредбите на ЗПУО.

Чл. 224. Собствените приходи на училището са:

1. от наем на недвижими имоти и движими вещи;
2. от права на интелектуална собственост;
3. от реализация на продукция и услуги от практическо обучение;
4. от дарения и завещания;
5. други приходи, определени с нормативен акт.

Чл. 225. Училището публикува на своята интернет страница утвърдения си бюджет и отчета за неговото изпълнение.

Чл. 226. Директорът представя на Обществения съвет и пред Общото събрание на служителите на училището тримесечни отчети за изпълнението на бюджета в срок до края на месеца, следващ съответното тримесечие.

Глава шестнадесета
НАСТОЯТЕЛСТВО

Чл. 227. (1) Настоятелството е независимо доброволно сдружение за подпомагане дейността на училището.

(2) Настоятелството е юридическо лице с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност и организира дейността си при условията и по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел и в съответствие с разпоредбите на ЗПУО, на този Правилник, на устава или на учредителния си акт.

Чл. 228. (1) Настоятелството се учредява по инициатива на директора.

(2) Директорът отправя покана за участие в учредително събрание чрез сайта на училището или лично до видни общественици, дарители, представители на юридически лица.

Чл. 229. (1) Органи на настоятелството са Общото събрание и Съветът на настоятелите.

(2) Членовете на Съвета на настоятелите се избират от Общото събрание за срок до 4 години.

(3) Съветът на настоятелите избира измежду членовете си председател.

Чл. 230. За постигане на целите си Настоятелството:

1. съдейства за осигуряване на допълнителни финансови и материални средства за училището и контролира целесъобразното им разходване;
2. подпомага изграждането и поддържането на материално-техническата база на училището;
3. съдейства при решаването на социално-битовите проблеми на учениците и учителите от училището;
4. съдейства за реализирането на програми по проблемите на учениците, за заниманията по интереси, организирания отдих, туризъм и спорт с учениците;
5. организират и подпомагат обучения на родителите по въпросите на възпитанието и развитието на техните деца;
6. организират обществеността за подпомагане на училището;
7. сигнализират компетентните органи при извършени нарушения.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Правилникът е разработен в съответствие с разпоредбата на чл. 28, ал. 1, т. 2 от ЗПУО и приет от Педагогическия съвет на основание чл. 263, ал. 1, т. 2 от Закона за предучилищното и училищното образование – Протокол № 10 от 14.09.2026 г.

§ 2. Правилникът влиза в сила от 15.09.2026 г. и отменя Правилника за дейността на училището за учебната 2025/2026 г.

§ 3. За всички неуредени в този Правилник въпроси се прилагат разпоредбите на Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО), Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО) и подзаконовите нормативни актове по прилагането им.